

MINISTERSTVO FINANCÍ
Oddělení finančních a ekonomických informací

Informace odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

4/2006

březen 2006
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období, v případě tohoto čísla jde o měsíc únor. Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě časopisů se mohou vyskytnout i čísla starší.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz>.

V tomto čísle jsou ze **zahraničních zdrojů** podchycena např. témata: regulace na trzích cenných papírů, zdanění otevřeného nemovitostního fondu, srovnání daňového zatížení v r. 2005 v Německu s ostatními zeměmi EU, státní záruky kvůli porušení evropského práva DPH, metodologie analýzy veřejných financí v Rakousku, kvalitativní a kvantitativní aspekty vztahů bank a hedžových fondů, vývoj hedžových fondů v Evropě, překážky vzniku jednotného evropského platebního systému, pochybnosti o PPP ve Velké Británii, pojistné matematici a problémy s penzemi.

Z **českých titulů** pak upozorňujeme např. na články o systémech včasného varování v pojišťovnictví (Pojistný obzor), o způsobech řešení sporů v souvislosti s ochranou mezinárodních investic (Právní rozhledy) či o přípravách na zavedení eura - z pohledu bankovního sektoru (Bankovníctví).

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** věnované proměnám inflace (inflační mutace), řízení proti Německu za nedodržování Paktu stability a růstu, kritickým ohlasům na zpřísněnou regulaci účetnictví a podnikové kontroly a problémům fungování Evropské měnové unie.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. B. Čížinská
VO 303

Bulletin Informace odborné knihovny vydává odd. finančních a ekonomických informací MF

Redakce: Mgr. B. Čížinská, A. Mazaná, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková,
Mgr. M. Tichá

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku	4
Daně.....	4
Ekonomické vědy. Ekonomie	13
Finance. Bankovníctví. Měnový systém.....	14
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	21
Informatika. Počítače	26
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	26
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	27
Podnik a podnikání.....	28
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	30
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	31
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	32
Právo.....	33
Statistika. Demografie. Sociologie.....	36
Účetnictví	36
Veřejná správa.....	38
Veřejné finance. Rozpočet	39
Zdravotnictví	40
Životní prostředí.....	41
Životní úroveň.....	42
Ostatní	42
Zkrácené překlady odborných článků	43

Daně

Helmut Hauschild, Klaus Stratmann
Atomrückstellungen sind rechtens

Atomové rezervy jsou oprávněné

Handelsblatt, 27./28./29.1.2006, Nr. 20, S. 5

Daňové zvýhodnění provozovatelů atomových elektráren v Německu je slučitelné s právem EU. Rozhodl tak Evropský soud ve věci žaloby tří německých komunálních podniků, které napadly miliardové "atomové" rezervy energetických společností RWE, Eon, EnBW a Vattenfall. Rozhodnutí Evropského soudu potvrdilo rozsudek Evropské komise z roku 2001; rezervy figurující v bilancích jsou vytvářeny pro případ odstávky provozu a likvidace vyhořelých palivových článků. Daňové úlevy vázané na tyto rezervy nepředstavují dle Evropského soudu zvláštní zvýhodnění a nelze je proto považovat za státní pomoc. Komunální dodavatelé energie se cítí být vůči velkým provozovatelům elektráren znevýhodněni, protože obrovské rezervy (celkem cca 30 mld. EUR) nejsou účelově vázány a mohou napomáhat k dalšímu posilování jejich nadvlády. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Wolfgang Tausch, Jürgen Plenker

Änderungen durch das Gesetz zum Einstieg in ein steuerliches Sofortprogramm

Změny vyplývající ze zákona o přechodu na okamžitý daňový program

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 1, S. 8-11

Daňové změny a opatření v Německu (za účelem sanace veřejných rozpočtů a na podporu růstu a zaměstnanosti); zákon k realizaci okamžitých daňových změn: zrušení částek osvobozených od daně v případě odstupného, přechodné výpomoci, porodného, zrušení regresivních odpisů u budov s nájemním bydlením, zrušení zvláštních odpisů v případě nákladů na soukromé daňové poradenství. Tab. Rubrika: Steuerrecht [B]

Wolfgang Kessler, Christoph Spengel

Checkliste potenziell EG-rechtswidriger Normen des deutschen direkten Steuerrechts - Update 2006

Seznam norem německého daňového práva, které potenciálně mohou odporovat právu Společenství - aktualizace k roku 2006

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 1, Beilage Nr. 1 (12 S.)

Přehled německých (daňových) zákonů potenciálně porušujících směrnice EU; daň z příjmů, příspěvek na individuální bytovou výstavbu, zdanění vázané na zahraniční obchodní vztahy, zdanění korporací, poplatkový řád atd. Rubrika: Beilage

Tému připravil Ján Záborský

Dane a odvody do jednej kapsy

Trend, 2006, č. 5, s. 22-25

K úvaze o společném výběru daní a sociálních odvodů v SR jedinou institucí (v souladu se světovým trendem one-stop-shop). Názory, problematické body, komplikované přiznání k dani a odvodům. Technické, organizační, systémové překážky. Tab. Rubrika: Téma [T] : Dane a odvody, s. 22-28

Julie Hrstková

Daňová revoluce podle Evropské komise?

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 4, s. 61-63

Různost daňových systémů ve sjednocené Evropě jako výrazná překážka pro nadnárodní působení menších a středních podniků (MSP). K nové iniciativě Evropské komise (Home State Taxation), podle níž by si podniky mohly vypočítat základ daně podle systému platného v zemi, kde má sídlo mateřská firma. Finální výše zdanění by se však počítala podle sazby platné v té zemi, kde firma, případně její pobočka působí. Stručně k předchozímu návrhu EK (jednotný základ daně). Důvody pomoci MSP, argumenty proti.

Jan Široký

Daňové aspekty podnikání v EU: Maďarsko

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 3, s. 14-16

Daň z příjmů firem (poplatník, základ daně, odpisování, ztráty, úlevy, zdanitelné období apod.). Daň z nemovitostí (daň z budov a daň z pozemků). Legislativní úprava DPH. Osobní důchodová daň. Rubrika: Daň, dávky, poplatky

Zdeněk Kuneš

DPH a zvláštní režim pro dodání zlata

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 3, s. 3-6

K daňovým únikům při obchodování se surovým zlatem a k zavedení zvláštního režimu pro dodání zlata. Princip tohoto zvláštního režimu, přehled změn zákona o dani z přidané hodnoty (provedených novelou zákona o daních z příjmů č. 545/2005 Sb.). Komentář k novému ustanovení zákona o dani z přidané hodnoty (§ 92a) - předmět plnění, přenos povinnosti uplatnit daň na výstupu, oznamovací povinnost, daňové doklady apod. Rubrika: Daň, dávky, poplatky

Walter Drenseck

Einkommensteuerreform und objektives Nettoprinzip

Reforma daně z příjmů a objektivní netto princip

Finanz-Rundschau, 5. Januar 2006, Jg. 88, Nr. 1, S. 1-7

Autor shrnuje hlavní reformní návrhy k dani z příjmů v Německu z posledních dvou let, a to jak od politických stran, tak od odborné veřejnosti. Zaměřuje se na objektivní netto princip a jeho postupné oklešťování v neprospěch zaměstnanců. Rozebírá stanovisko Spolkového ústavního soudu ohledně odpočitatelnosti nákladů na výdělečnou činnost a sleduje zohledňování objektivního netto principu při přípravě reformy daně z příjmů. Jde např. o dvojité vedení domácnosti, náklady na cesty mezi bydlištěm a pracovištěm, náklady na domácí pracoviště. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Ergebnis der Modellstudien zu Änderungen bei der Umsatzsteuer zur Verhinderung von Steuerausfällen

Výsledek modelových studií změn daně z obratu zaměřených na zamezení daňových výpadků

Monatsbericht des BMF, Januar 2006, Nr. 1, S. 45-49

Studie představuje možné změny v systému výběru daně z obratu v Německu. Ukazuje, že příjmy z daně z obratu se od roku 2000 nevyvíjejí v souladu s konečnou spotřebou (pro rok 2005 činí odhad daňového výpadku u daně z obratu 11 %, což představuje částku 17 mld. EUR). Podrobněji se dále vysvětlují dva modely zdanění, zaměřené jednak proti známým formám podvodu u daně z obratu, jednak na postupy redukce výpadků daně z obratu v důsledku insolventní ("Reverse-Charge-Model" a "Generelle Ist-Versteuerung"). 3 schémata. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Radka Mašková, Tomáš Brandejs

Fitka se radují, zlatokopové pláčou : novela zákona o DPH

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 3, s. 36-38

K nejdůležitějším změnám, které přináší novela zákona o dani z přidané hodnoty. Aby smysl některých změn byl zřejmější, autoři nejprve zmiňují důvody, které přiměly zákonodárce k novelizaci zákona, dále přibližují vývoj daně problematiky a uvádějí charakteristické výkladové obtíže, které způsobovalo předchozí znění zákona o DPH. Sazba daně u sportovních činností, tiché víno jako reklamní předmět, jazykové vzdělávání, výchova a vzdělávání dětí a mládeže, možnost opravy zdanění přijatých plateb, investiční zlato.

Georg Grube

Irreparable Schäden am Grund und Boden und Einkommensteuer

Neodstranitelné škody na pozemku a půdě a daň z příjmů

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 2, S. 63-66

Zamoření půdy na pozemku může být natolik závažné, že se jeho odstranění nevyplatí nebo není možné - k důsledkům z hlediska daně z příjmů v Německu. (Velmi závažně) poškozený pozemek v podnikovém, resp. soukromém vlastnictví; bilancování. Uplatňování odpisů za obvyklé a neobvyklé opotřebení. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Jan Geleti

Jak chápat náklady řízení spojené s vymáháním daňových nedoplatků

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 3, s. 7-10

Problematika nákladů daňového řízení. Exekuční náklady (hotové výdaje vzniklé správci daně, náklady za výkon zabavení a náklady za výkon prodeje). K zákonem stanovené minimální částce exekučních nákladů a k její ekonomické výhodnosti pro stát. Pozn. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Julie Hrstková, Světlana Rysková

Jak se bojuje o výjimky : daň z přidané hodnoty

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 6, s. 58-60

K průběhu prvních jednání EU pod patronací Rakouska, která se týkala prodloužení výjimek daně z přidané hodnoty u starých i nových členských zemí. Závěry pro Českou republiku. Doplněno přehledem uplatňovaných výjimek v oblasti sazeb DPH některých členských států.

připravil Daniel Kába s kolektivem

Jak si poradit s daňovým přiznáním

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 6, střed. příl. (44 s.)

Jak správně vyplnit daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2005 (jak uplatnit všechny úlevy, které nabízí zákon; jak postupovat, chcete-li uplatnit společné zdanění manželů). Nový tiskopis a přílohy č. 1 až 5. Doplněno daňovým kalendářem pro rok 2006. K tématu viz další autorův příspěv. na s. 41 téhož čísla čas. s názvem Co svěřit formuláři?

Keine Steuerklasse I für Lebenspartner/innen bei der Erbschaftsteuer

Daňovou třídu I daně dědické nelze použít u životního partnera/partnerky

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 4, S. 187

Daň dědická v Německu; uplatnění daňové třídy III v případě registrovaného partnerství - krátce ke zdůvodnění soudního rozsudku. Rubrika: Steuerrecht [B]

Eva Sedláková

Komentář k novele č. 545/2005 Sb., zákona o daních z příjmů - fyzické osoby. 2. část

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 2, s. 13-18

Ve druhé části příspěvku ke změnám, které se týkají např. loterií provozovaných v.o.s., zvýšení paušálních výdajů, daňové evidence ve sdružení (§ 7), daně stanovené paušální částkou (§ 7a). Dále k § 7c a § 9. Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 647-652

dri

Kommt die Salatölsteuer?

Dojde i na daň ze salátového oleje?

Handelsblatt, 16.2.2006, Nr. 34, S. 3

Krátce k úvahám zdanit v Německu salátový a fritovací olej, který se z důvodu zvyšování cen benzínu stal výhodnou náhradní pohonnou hmotou. Návrh zákona o zdanění energií, připravované zdanění bionafty (10 centů za litr - stejná daň se navrhuje i pro rostlinné oleje, pokud nebudou použity pro původní účel). Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Frank Matthias Drost

Kontoabfrage wird erweitert

Rozšíření kapacity přístupu k informacím o kontech

Handelsblatt, 10./11./12.2.2006, Nr. 30, S. 22

Krátce k problematice rozšíření přístupových možností finanční správy k údajům o kontech občanů v Německu (dle zákona k podpoře daňové morálky). Rubrika: Finanzzeitung

Karen Möhlenkamp, Stefan Maunz

Mindestbemessungsgrundlage - quo vadis? : zugleich eine Betrachtung der Konsequenzen aus der EuGH-Entscheidung Hotel Scandic Gasabäck AB

Nejnižší vyměřovací základ - quo vadis? : zároveň zvažování důsledků rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci Hotel Scandic Gasabäck AB

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Januar 2006, Jg. 55, Nr. 1, S. 1-7

Příspěvek rozebírá rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci hotelu Scandic ve Švédsku týkající se problematiky tzv. minimálního daňového základu, v tomto případě v souvislosti s prodejem obědů v závodní jídelně za ceny nižší než kolik činí výrobní náklady pokrmů. Porovnává přitom pojetí švédské a německé daňové správy k otázce minimálního daňového základu a zvažuje též jejich slučitelnost s 6. směrnicí EU. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze

Walter Drenseck

Möglichkeiten der Arbeitnehmer zur Einsparung von Lohnsteuer : Lohnsteuer-Merkblatt 2006

Možnosti úspor zaměstnanců na dani ze mzdy : sazebník daní ze mzdy 2006

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 2, Beilage Nr. 2 (50 S.)

Daň ze mzdy v Německu; rekapitulace daňových úlev a odpočitatelných položek. Paušalizace částečných úvazků. Roční vyrovnání daně ze mzdy. Příspěvek solidarity. Církevní daň. Právní pomoc. Tab. Rubrika: Beilage

S. D. Šatalov

Nalogi i nalogovoje administrirovanije

Daně a správa daní

Finansy, 2005, no. 11, s. 3-7

Daňová reforma začala v Rusku v r. 1999 přijetím první části Daňového zákoníku a pokračovala zásadními změnami daňového systému v letech 2001-2005. V článku se rozebírají dosud nevyřešené otázky týkající se jak daní, tak jejich správy.

I. Ju. Gorjunov

Nalogoobloženie negosudarstvennyh pensionnyh fondov

Zdanění nestátních penzijních fondů

Finansy, 2005, no. 11, s. 40-43

Systém nestátního penzijního zabezpečení v Rusku, právní úprava daňové regulace činnosti nestátních penzijních fondů.

G. G. Lalajev

Nalogoobloženie sročnyh sdelok

Zdaňování promptních obchodů

Finansy, 2005, no. 10, s. 44-45

Rychlý rozvoj trhu finančních nástrojů okamžitých (spotových) obchodů v Rusku; problematika zdanění důchodů z uzavření promptních obchodů; právní úprava.

Neue Regeln für Besteuerung von Energie**Nová pravidla zdaňování energie**

Handelsblatt, 13.2.2006, Nr. 31, S. 5

Plánované změny zdaňování energie v Německu; osvobození od daně se má týkat plynu určeného pro výrobu elektřiny, zavedena by měla být daňová povinnost pro producenty energie s výkonem nad 0,1 MW, nově by se mělo zdaňovat topení uhlím. Výhled postupného rušení dosavadního zvýhodnění u pohonných hmot. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Pavel Kyselák

Nová smlouva s Norskem o zamezení dvojímu zdanění

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 1, s. 51-54

Komentář k některým článkům smlouvy, které se týkají např. problematiky tzv. "staveništních" stálých provozoven spojených s časovým testem, zajištění daně, sdružených podniků, příjmů z dividend, příjmů z úroků, licenčních poplatků, zisků ze zcizení majetku, umělců a sportovců, výměny informací aj.

Christian Žmolík, Martin Gorčík

Novela zákona o daních z příjmů na rok 2006 - právnické osoby. 1. část

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 2, s. 19-28

K novým a zpřesňujícím ustanovením zákona č. 545/2005 Sb., která jsou zaměřena na oblast právnických osob. V této části ke změnám, které se týkají hmotného majetku (stav způsobilý k užívání, zkrácení doby odpisování, první vlastník aj.), nehmotného majetku (odpisy, technické zhodnocení), pohledávek a osvobození od daně. Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 653-662

Jana Vítková

Novela zákona o DPH s účinností od 1. ledna 2006

Praktický poradce v daňových otázkách, 2006, č. 3

K zákonu č. 545/2005 Sb., o daních z příjmů, jehož osmá část se týká daně z přidané hodnoty a obsahuje 21 změn. Podrobněji k těmto změnám, které se týkají např. "tichého vína", opravy základu daně, dárcovských SMS, výchovy a vzdělání, zvláštního režimu pro investiční zlato apod. Doplněno příklady. Rubrika: 3 - Daň z přidané hodnoty, s. 1-7

L. I. Gončarenko, M. L. Sedova

O jedinom social'nom naloge**O jednotné sociální dani**

Finansy, 2005, no. 12, s. 23-26

Růst příjmů z jednotné sociální daně v Rusku; snížení sazby daně v r. 2005; varianty reformy sociální daně. Tab. Odkazy, vysvětl.

V. V. Petrunin

O razvitii sistemy rentnykh platežej pri pol'zovanii lesnymi resursami**O rozvoji systému placení renty při využívání lesních zdrojů**

Finansy, 2005, no. 10, s. 35-38

K lesnímu hospodářství v Rusku a ve vyspělých zemích, platby za využívání lesního fondu, daňový charakter ceny za dřevo v Rusku, nesoulad sazeb s tržní hodnotou.

Róbert Merva

Od novembra platia zmeny v zdaňovaní motorových vozidiel

Trend, 2006, č. 5, s. 42

Daně z motorových vozidel v SR; změny vyplývající z novely zákona č. 517/2005 Z.z. Nová definice poplatníka daně (povinnost daně se nevztahuje na vlastníka automobilu, ale na osobu, která s ním podniká). Vznik, resp. zánik daňové povinnosti, daňové přiznání. Rubrika: Ako podnikat' : Servis

Werner Widmann

Planspiel, Finanzministerkonferenz, Sachverständigenrat, Koalitionsvertrag: alle wollen jetzt nur das eine: Reverse Charge : zum gegenwärtigen Stand der Mehrwertsteuersystem-Debatte in Deutschland

Realizační plán, konference ministrů financí, rada znalců, koaliční smlouva: všichni teď chtějí jen jedno: reverse charge : k současnému stavu diskuse o dani z přidané hodnoty v Německu

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Januar 2006, Jg. 55, Nr. 1, S. 13-17

Příspěvek vysvětluje mechanismus opačného uplatnění daně (reverse charge). Jde o zásadní přesun daňové povinnosti z podniku poskytujícího výkon na podnik, který výkon přijímá (u účtovaných položek vyšších než 5 000 EUR). Shrnuje důvody pro zavedení této systémové změny DPH, zabývá se její harmonizací s právem EU a zaměřuje se na některé dílčí otázky spojené s realizací přijatého opatření. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Diskussionsbeitrag [UR]

Milena Zůnová, Richard Knobloch

Provozovna pro účely daně z přidané hodnoty. 1. část, Vymezení pojmu dle judikatury Evropského soudního dvora

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 1, s. 23-26

Vymezení provozovny pro účely DPH jako stěžejní problém. Autoři poskytují dostupné informace k problematice vymezení pojmu provozovna dle judikatury ESD a také nastiňují konkrétní řešení posouzení existence provozovny na příkladech. Dále informují o závěrech, které vyplynuly z řešení této otázky v rámci koordinačních výborů Komory daňových poradců a Ministerstva financí. V této části k vymezení pojmu provozovna dle relevantních rozhodnutí ESD (C-168/84 - Gunter Berkholz v. Finanzamt Hamburg-Mitte-Altstadt, C-231/94 Faaborg - Gelting Linien A/S v. Finanzamt Flensburg, C-190/95 - ARO Lease BV v. Inspecteur van de Belastingdienst Grote Ondernemingen te Amsterdam aj).

Axel Schrinner

Rat verspricht Wirtschaft Entlastung

Rada slibuje ekonomice úlevu

Handelsblatt, 14.2.2006, Nr. 32, S. 3

Koncepce reformy podnikových daní v Německu, duální daň. K návrhu "Rady znalců", který by zisky kapitálových společností zdaňoval 15 procenty (o 14 procent méně než dnes). Hlavním bodem by měl být ochranný úrok ve výši cca 6 procent - výnos vlastního kapitálu do této výše by nepodléhal dani. Podle odhadů by reforma mohla dlouhodobě zvýšit HDP o 4,7 procenta, kapitálové jmění ekonomiky by vzrostlo o 9,8 procenta, poptávka po pracovních silách by se zvýšila o 1,1 procenta. Realizace koncepce by si krátkodobě vyžádala výpadek příjmů cca 22 mld. EUR, což je v rozporu s požadavkem ministra financí na příjmově neutrální reformu. Nástin konkurenční koncepce navržené Nadací tržního hospodářství (Daňový zákoník), příjmový efekt. K tématu také HB, 15.2.2006, Nr. 33, S. 4 a 8. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Norbert Herzig, Alexander Bohn

Reform der Unternehmensbesteuerung - Zwischenbericht zum Konzept der Stiftung Marktwirtschaft

Zdanění podniku - Prozatímní zpráva ke koncepci "Nadace tržního hospodářství"

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 1, S. 1-7

Reforma zdanění podniku v Německu (za účelem zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti), oblasti zaměření reformy (snížení sazeb, změna struktury podnikového zdanění). Dosavadní úpravy provedené zákonem o snížení daní, přechod ke zdanění polovičního příjmu (model Shareholder-Relief). Další oblasti předpokládaných úprav (navrhované Stiftung Marktwirtschaft): flat tax, daňové opční modely, všeobecná podniková daň. Reforma komunálních financí, koncepce 4stupňového modelu (pozemková daň, občanská daň, komunální podniková daň, podíl na dani ze mzdy). Subjekty podléhající podnikové dani, zdanění na úrovni podniku, zdanění na úrovni podnikatele. Transparentnost výběru daní, daňový režim drobných podnikatelů. Tab., schéma. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Franz Jürgen Marx, Thomas Berg

Rückstellungen für Dokumentationsverpflichtungen nach HGB, IFRS a EStG

Rezervy na dokumentační povinnosti dle Obchodního zákoníku, IFRS a zákona o dani z příjmů

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 4, S. 169-174

Německá daňová legislativa v posledních letech výrazně navýšila informační a dokumentační požadavky vůči podnikům, což sice zlepšilo finanční správě možnosti zjišťování a ověřování, na straně daňových poplatníků však vzrostly náklady spojené s evidencí, dokumentací a uchováváním podkladů. Oceňování rezerv na dokumentační povinnost, dokumentační rezervy jako rezervy na veřejnoprávní závazky (bilancování podle Obchodního zákoníku, zúčtování na pasivní straně bilance dle IFRS, bilancování v daňové bilanci). Metodické aspekty tvorby rezerv. Graf. - Odkazy.

Hans-Friedrich Lange

Staatshaftung wegen Verletzung europäischen Mehrwertsteuerrechts

Státní záruky kvůli porušení evropského práva daně z přidané hodnoty

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Februar 2006, Jg. 55, Nr. 2, S. 67-74

Příspěvek se zabývá právní problematikou ručení státu za škodu vzniklou porušením práva EU (zdůvodněním, rozsahem působnosti, možnými formami porušení práva EU, předpoklady pro uplatnění náhrady škody a jeho realizací). Na dvou příkladech rozhodnutí Spolkového finančního dvora dokumentuje praktický dopad existence tohoto nároku na konformitu národní legislativy s legislativou EU u 6. směrnice EU (osvobození od daně z obratu). Pozn. -- Na důležitost konformního výkladu 6. směrnice EU o harmonizaci právních předpisů členských zemí v otázce daně z obratu v národním právu poukazuje i následný článek (Hans-Hermann Heidner: Richtlinienkonforme Auslegung von Befreiungsvorschriften im Umsatzsteuerrecht - Výklad předpisů o osvobození od daně z obratu ve shodě s 6. směrnicí EU). - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze

Joachim Kayser, Peter Bujotzek

Die steuerliche Behandlung offener Immobilienfonds und ihrer Anleger

Zdanění otevřeného nemovitostního fondu a jeho investorů

Finanz-Rundschau, 20. Januar 2006, Jg. 88, Nr. 2, S. 49-66

Autoři podávají obsáhlý přehled o speciální problematice právní úpravy zdanění otevřeného nemovitostního fondu a jeho investorů. Uvádějí též konkrétní příklady a vysvětlují v praxi se vyskytující nejasnosti, ke kterým předkládají též vlastní návrhy řešení. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Haig Simonian

Swiss defend corporate tax regime

Švýcaři obhajují režim korporálních daní

Financial Times, 14.2.2006, no. 35997, p. 3

Bern odmítá obavy Bruselu, že nízké sazby korporální daně v jednotlivých kantonech jsou porušením podmínek obchodní dohody mezi EU a Švýcarskem.

Suse Martin

Umsatzsteuer bei "Leistungsstörungen"

Daň z obratu v případě "vadného plnění"

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Februar 2006, Jg. 55, Nr. 2, S. 56-62

Příspěvek se zabývá daní z obratu v případech poruch smluvního plnění (Německo). Ukazuje důležitost občanskoprávního posouzení, kdy je třeba rozlišovat mezi odměnou za poskytnuté plnění, která podléhá dani, a náhradou škody, která dani nepodléhá. Uvádí v tomto směru též vymezení zdanitelnosti plnění podle práva EU na základě příkladů rozhodnutí Evropského soudního dvora v podobných případech. Pozn. -- K uvedené problematice viz též následný článek Michaela Ahlta: Umsatzsteuer bei Leistungsstörungen - Beispiele aus zivilgerichtlicher Sicht (Daň z obratu při

poruchách plnění - příklady z pohledu občanského soudu), UR 2006/2, s. 63-67. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze

Ludger Holland, Karsten Baum

Umsatzsteuerliche Behandlung der Leistungen im Rettungsdienst
Zdanění výkonů záchranné služby daní z přidané hodnoty

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 1, S. 11-17

DPH v záchranných službách v Německu; analýza uplatnění DPH při sporných činnostech, možnosti praktické aplikace právního pojetí finanční správy. Kvalifikace výkonů z hlediska DPH (lékařské výkony, lékařský dozor, přeprava vozem záchranné služby atd.). DPH v případě smluvního zabezpečení výkonu záchranné služby prostřednictvím vhodné organizace. Tab. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Josef Michl

Více radosti : daně

Euro, 2006, č. 8, s. 34

Článek upozorňuje, že Ministerstvo financí ČR připravuje koncepci modernizace daňové správy. Na přípravě materiálu, který nyní prochází připomínkovým řízením, pracovala expertní skupina kolem náměstkyně ministra financí Dany Trezziové. Současně s přípravou modernizace daňové správy se na MF pracuje na pojetí nového zákona o dani z příjmu. Rubrika: Události

zdroj odbor 24 GŘC

Výsledky výběru cla a SPD v období leden až září 2005

Clo-douane, 2005, roč. 39, č. 12, s. 6-7

Předpokládaný a skutečný výnos cla a SPD do státního rozpočtu za období 1-9/2005. Celkové příjmy SPD včetně daňové správy. Tab.

Michael Broer

Die wichtigsten Steuern im internationalen Vergleich 2005

Nejdůležitější daně v mezinárodním srovnání 2005

Monatsbericht des BMF, Januar 2006, Nr. 1, S. 33-44

Příspěvek poskytuje srovnání daňového zatížení v roce 2005 v Německu s ostatními zeměmi EU a některými dalšími vybranými zeměmi. Zaměřuje se přitom pouze na dva aspekty problematiky - daňovou zátěž kapitálových společností v mezinárodním srovnání (systémy korporáční daně, zdanění vlastnických podílů, daňové tarify zisků kapitálových společností). Dále je srovnávána nominální daňová zátěž příjmů fyzických osob. 4 přehledy. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Oliver Stock

Zinssteuer fließt spärlich

Daň z úroků plyne skrovně

Handelsblatt, 8.2.2006, Nr. 28, S. 29

Od 1.7.2005 platí povinnost daně z úroků pro občany EU, kteří si uložili peníze ve Švýcarsku, Belgii, Lucembursku a Rakousku (pokud se tyto klienti nerozhodnou pro anonymní metodu, kdy jim banka rovnou strhne 15 %, musí banka předat příslušné údaje finančním úřadům v zemi původu). Zatím se daň z úroků nejeví jako efektivní zdroj příjmů; Švýcarsko počítá s převodem jen cca 30 mil. EUR do zemí EU, Rakousko předpokládá částku 113 mil. EUR. Již dnes je jasné, že režim úrokové daně má mnoho únikových cest - netýká se dividend, přímý výběr, resp. "zadržení" daně se vztahuje pouze na soukromé osoby, netýká se obligací vydaných před březnem 2001, ohlašovací povinnost se netýká plateb ze třetích států (např. Singapur). Projevuje se trend přechodu na nezdaňované produkty, který poroste - sazba daně z úroků má do roku 2011 dosáhnout 35 %. Rubrika: Finanzzeitung

Ondřej Dráb, Milena Zůnová

Změny daňových předpisů v roce 2006

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 1, s. 2-8

Změny zákona o daních z příjmů, o rezervách, o dani z přidané hodnoty, o dani silniční a o spotřebních daních. Podrobněji např. o dani z příjmů fyzických i právnických osob, o stanovení základu daně z příjmů, o změnách sazeb DPH, o zvláštním režimu pro dodání zlata v zákonu o DPH, o nařízení Rady č. 1777/2005 (které ovlivnilo oblast DPH) apod.

Petr Vrána

Změny v přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2005

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 1, s. 1-3

Ke struktuře daňového přiznání a podrobně ke změnám v daňovém přiznání (v základní části i v přílohách). Na tento přísp. navazuje další autorův čl. Příklady k vyplnění přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2005, uveř. v čas. DHK č. 2/2006, s. 19-22. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Jörg R. Nickel, Michael Robertz

Zur Verdoppelung der Höchstbeträge der Grenzen des §§ 10b Abs. 1 Satz 3, 10b Abs. 1a EStG bei zusammenveranlagten Ehegatten : zugleich zu den Urteilen des BFH v. 3.8.2005 - XI R 76/03, BFH/NV 2006, 160 und XI R 81/03

Zdvojnásobení nejvyšší odpočitatelné částky u limitů §§ 10b odst. 1 věta 3, 10b odst. 1a zákona o dani z příjmů při společném zdanění manželů : zároveň rozbor rozsudků Spolkového finančního dvora z 3.8.2005 - XI R 76/03, BFH/NV 2006, 160 a XI R 81/03

Finanz-Rundschau, 20. Januar 2006, Jg. 88, Nr. 2, S. 66-74

Autoři se zaměřují na § 10b zákona o dani z příjmů, který upravuje odpočitatelnost darů na obecně prospěšné účely při zdanění příjmů. Přitom ukazují problematiku spojenou se společným zdaněním manželů, pro které není úprava dopracována. V tomto směru rozebírají soudní rozhodnutí Spolkového finančního dvora k dané problematice a připojují vlastní návrhy na optimální formu poskytování darů (Německo). Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Michael Langer

§ 15a UStG - Berichtigung des Vorsteuerabzugs - Neufassung des § 15a UStG durch Art. 5 Nr. 12 des Richtlinien-Umsetzungsgesetzes

§ 15a zákona o dani z obratu – Oprava DPH na vstupech - Novelizace § 15a zákona o dani z obratu provedená čl. 5 č. 12 zákona o realizaci směrnice

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 3, Beilage Nr. 3 (19 S.)

DPH v Německu; opravy v odpočtu DPH na vstupu. Zásady aplikace novelizovaného paragrafu, případy (příklady) oprav v odpočtu s odkazem na konkrétní předpis. - Odkazy. Rubrika: Beilage

Rolf Uwe Fülber, Henrik Pferdehirt

US-Consolidated Tax Return als Vorbild für eine Gruppenbesteuerung in der EU?

Americké sloučené daňové přiznání předlohou pro skupinové zdanění v EU?

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 4, S. 175-181

Na úrovni EU se uvažuje o zjednodušení přeshraniční podnikové činnosti formou skupinového zdanění. Přiblížení americké Consolidated Tax Return, analýza možnosti její aplikace v EU. Vymezení skupiny coby zdaňované jednotky, metodika zjišťování konsolidovaného zisku, korektury v oblasti interních transakcí skupiny a specifických daňových zvýhodnění skupin. Zúčtování ztrát. Vystoupení podniku a rozpuštění zdaňované skupiny. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*(výběr z obsahu)***č. 3/2006**

Zdaňování příjmů ze zahraničí. Daň darovací. Otázky z praxe k dani z příjmů a k majetkové dani. Principy DPH pro začátečníky. Dovoz zboží a uplatňování DPH. Otázky z praxe k DPH.

Daňové a účetní poradenství**č. 5-6/2006**

O hlavním změnách ve zdaňování příjmů. Nezaměstnáváš postižené ... zaplat' (odpustek?) do poloviny února (Dokonč.). Změna v limitech pro částečně invalidní osoby. Švarcsystém bez švarcsystému. Společné zdanění (Pokrač.).

č. 7-8/2006

Společné zdanění manželů v otázkách a odpovědích. Příklad na společné zdanění. Ke změnám v některých zákonech (zákon o rezervách, zákon o dani z nemovitostí, zákon o dani silniční, zákon o DPH, zákon o registračních pokladnách, zákon o spotřebních daních).

č. 9-10/2006

Otazníky kolem přechodu na paušály. Opravné a dodatečné daňové přiznání.

Daňový TIP**č. 4/2006**

Uskutečnění zdanitelných plnění a povinnost přiznat daň z přidané hodnoty. Vznik povinnost přiznat daň na výstupu. Uskutečnění zdanitelného plnění (UZP). Vliv dokončení technického zhodnocení v různých letech odpisování na dobu odpisování hmotného majetku.

č. 5/2006

Praktické problémy související s uplatňováním nároku na odpočet DPH při změně režimu. Dar jako odečitatelná položka od základu daně z příjmu fyzických osob (příklady). Dotazy (služba od neplátce z Německa, účtování přijetí příspěvku od úřadu práce, účtování finančního bonusu, povinnosti při změně názvu s.r.o., příjmy profesionálního sportovce atd.).

Ekonomické vědy. Ekonomie**Grossly distorted picture : measuring economies****Hrubě zkreslený obraz : jak změřit ekonomiky**

The Economist, February 11th 2006, vol. 378, no. 8464, p. 70

OECD přišla s alternativními návrhy, jak měřit prosperitu ekonomiky nejen pomocí HDP. Diagr. - Zkrácený překlad článku viz Informace odborné knihovny MF č. 3/2006. Rubrika: Finance and economics

A. Radygin, R. Entov

Institucional'nyje komponenty ekonomičeskogo rosta

Institucionální komponenty hospodářského růstu

Voprosy ekonomiki, 2005, no. 11, s. 14-38

Příspěvek se zabývá otázkami utváření tržních institucí v kontextu současné diskuse o intenzifikaci a překážkách hospodářského růstu. Problematika je posuzována z hlediska krátkodobých i dlouhodobějších cílů, které vedou k zajištění hospodářského růstu: stability a přizpůsobivosti institucionálního prostředí, ochrany majetkových práv, správy a řízení podniků, konkurzu aj. Odkazy. - Angl. res.

V. A. Slepov, Je. M. Petrikova

Ispol'zovanije sistem nacional'nych sčetrov i platežnogo balansa dlja makrofinansovogo analiza

Využití systémů národních účtů a platební bilance k makrofinanční analýze

Finansy, 2005, no. 10, s. 24-29

V článku se posuzují analytické možnosti integrace systému vedení národních účtů a platební bilance a na základě tohoto integrovaného systému se provádí souhrnná analýza hlavních zákonitostí v dynamice makrofinančních parametrů za 12letý cyklus ekonomické transformace v Rusku. 5 tab.

Marián Goga

Niektoré prístupy k modelovaniu hospodárskej dynamiky

Ekonomické rozhľady, 2006, roč. 35, č. 1, s. 32-44

Autor se zabývá teorií ekonomického růstu a vhodnými prostředky na jeho měření. Nejprve se zaměřuje na problémy spojené s volbou ukazatelů, pomocí kterých lze měřit změny v ekonomice. Dále popisuje jeden z přístupů k modelování dynamiky hospodářských veličin v národním hospodářství (Mc Faddenův model). Vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Jiří Kučera

Boj Davida s Goliášem : hazardní hry na internetu

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 6, s. 28-30

K problematice obrovského boomu hazardních her na internetu (peníze mizí za hranicemi a stát i tuzemské loterijní společnosti přicházejí o miliardy). K činnosti společnosti Betsson Limited, která působí jako internetová burza sázek, k hrozbě tenčících se příjmů z herního průmyslu a k obraně jednotlivých zemí - a také k řadě protichůdných soudních rozhodnutí v Evropě i světě. Dále k situaci v České republice (názory tuzemských loterijních společností na on-line sázení do zahraničí, postoj Ministerstva financí, působení zahraničních internetových společností na českém trhu). - Součástí čl. je stručný přísp. s názvem Vzhůru do podnikání.

by Barney Jopson

Countries follow UK in merging regulators

Země následují Británii ve fúzích regulátorů

Financial Times, 7.2.2006, no. 35991, p. 3

Stále více zemí následuje příkladu Velké Británie, která v r. 1998 začala utvářet jednotný regulační úřad finančních služeb (Financial Services Authority). Sjednocené regulační úřady dokážou fungovat nákladově efektivněji než skupina roztržitých institucí a i pro společnosti je jednodušší jednat s jedním úřadem. Stále více se však ukazuje, že vznik superregulátorů může vést k novým problémům.

Vladimír Piskáček

Držte se, bude hůř : posilování koruny

Euro, 2006, č. 8, s. 26-30

Článek upozorňuje na trend posilování české koruny, přičemž zejména na počátku roku 2006 došlo k poměrně rychlému a prudkému zhodnocení a podle některých odhadů by tento trend měl

pokračovat. Ukazuje problémy českých exportérů a zvažuje, do jaké míry pomáhají intervence České národní banky. V tomto směru uvádí názory některých odborníků z bankovní sféry. 1 graf. Rubrika: Hlavní téma

A false market is good for no one
Umělý trh není dobrý pro nikoho

Euromoney, December 2005, Vol. 36, No. 440, p. 5

Jednou z velkých ironií evropského trhu obligací je, že k největším tržním deformacím dochází uvnitř státního sektoru a jsou způsobeny přímými akcemi manažerů státního dluhu. Regulační prostředí v Evropě je přísnější než kdy jindy a EU zaujímá agresivní a někdy chybný přístup ve snaze eliminovat deformace na kapitálovém trhu. Úvodník o tom, jak státní "úředníci" manipulují trhem.

Hedge funds: developments and policy implications
Zajištěné fondy: vývoj v oboru a důsledky pro další politiku

Monthly bulletin [European Central Bank], January 2006, no. 1, p. 63-76

Základní charakteristika odvětví zajištěných fondů, zejména v Evropě; poslední vývoj; přehled současné diskuse o jeho regulaci, především o důsledcích rostoucí úlohy hedgeových fondů pro finanční systém. Tab., grafy, diagr. Odkazy, vysvětl.

Michael Heise

Heterogenitäten im Euroraum erschweren die Geldpolitik der EZB
Rozdíly v eurozóně ztěžují peněžní politiku Evropské centrální banky

Auszüge aus Presseartikeln, 4. Januar 2006, Nr. 1, S. 5-6

Autor rozebírá příčiny rozdílných dopadů jednotné peněžní politiky Evropské centrální banky na členské země eurozóny. Poukazuje na přetrvávající vysokou inflaci v zemích, které již před vstupem do EMU měly tento problém, a zvažuje možné způsoby větší integrace v oblasti finančních trhů a trhů práce. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt am Main, z 3. ledna 2006.

Andrej Piovarči

K súvislosti rizikového kapitálu a medzinárodného trhu kapitálu

Ekonomické rozhľady, 2006, roč. 35, č. 1, s. 74-80

Příspěvek analyzuje roli rizikového kapitálu na mezinárodních kapitálových trzích. Ukazuje vztah mezi akciovým trhem (burzou) a rizikovým kapitálem, zabývá se globalizací trhu s rizikovým kapitálem, financováním inovačních strategií v podnicích, vysvětluje pojem leverage efekt. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Přehľady, konzultácie

Jan Dědič, Petr Kasík, Vlastimil Pihera

K vybraným aspektům úpravy squeeze-out(u)

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 1, s. 25-30

Příspěvek se omezuje na dvě témata spojená s právní úpravou squeeze-out(u), která doposud nebyla - dle názoru autorů - doktrinálně jednoznačně vyřešena a jejichž význam pro právní praxi je poměrně zásadní. Jedná se o otázku délky lhůty pro uveřejnění pozvánky na valnou hromadu rozhodující podle § 183i ObchZ a o problematiku postavení a role Komise pro cenné papíry.

Michael Halling, Alexander Stomper, Josef Zechner

Kapitalmarktorientierte Finanzierungsperspektiven für den österreichischen Mittelstand
Perspektivy financování orientovaného na kapitálový trh pro rakouský střední stav

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2005, Nr. 10, S. 90-104

Příspěvek nejprve shrnuje důvody omezeného využívání dostupných investičních možností ze strany malých a středních podniků. Dále vysvětluje, jakým způsobem lze zlepšit podíl vlastního kapitálu u těchto podniků. Představuje inovační koncept podílnické společnosti pro střední stav - Mittelstandsbeteiligungsgesellschaft - MBGs, která by na jedné straně poskytla přístup k formám financování, které mají charakter vlastního kapitálu, a na druhé straně by rozšířila spektrum investičních možností na rakouském kapitálovém trhu. 1 tab. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Schwerpunktthemen

Frank M. Drost, Ingo Narat, Christian Pothoff, Rolf Benders

Kein Gesetz zu Immo-Fonds

Samoregulace, a ne zákon k fondům nemovitostí

Handelsblatt, 24.1.2006, Nr. 17, S. 28

Krise otevřených fondů nemovitostí v Německu; navrhované kroky k reformě v oblasti otevřených fondů. K tématu také HB, 26.1.2006, S. 16 a WW, 2006, Nr. 7, S. 112 a 114. Rubrika: Finanzzeitung : Geldanlage

František Mašek

Klíčové experti zůstávají

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 6, s. 61-62

Ke vzniku a fungování integrovaného dohledu nad finančním trhem při ČNB (od 1. dubna 2006). Podrobněji o organizaci superdohledu (tři sekce) a personálním vybavení. Výdaje ČNB spojené s fúzí dozorů nejsou dosud známy. Předpokládaný přínos sloučení dohledu do ČNB.

Erdinc Telatar, Tarkan Cavusoglu

Long-run monetary neutrality: evidence from high inflation countries

Dlouhodobá měnová neutralita: důkazy ze zemí s vysokou inflací

Ekonomický časopis, 2005, roč. 53, č. 9, s. 895-910

Autor analyzuje problematiku dlouhodobé neutrality peněz vycházející z kvantitativní teorie peněz. Využívá přitom data z rozvojových zemí s vysokou mírou a volatilitou inflace, růstem peněžní zásoby a růstem výroby (Argentinu, Brazílie, Ekvádoru, Mexika, Uruguaye a Turecka). Podává též přehled ekonometrické metodologie k tomuto tématu. Vzorce, příl. s tab. a grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Wolfgang Munchau

Monetary union is not for the poor

Měnová unie není pro chudé

Financial Times, 30.1.2006, no. 35984, p. 15

Do r. 2007 se Estonsko, Litva a Slovinsko měly stát členy EMU. V článku se uvádějí oficiální a neoficiální důvody, proč se tak v případě Estonska a Litvy zřejmě nestane. Pravým důvodem podle autora je, že obě země jsou stále velmi chudé.

Moscow rules : Russian IPOs

Moskevská pravidla : primární emise akcií v Rusku

The Economist, January 28th 2006, vol. 378, no. 8462, p. 73-74

K primární emisi akcií ruských podniků na Londýnské burze. Očekávané zvýšení hodnoty akcií. Příčiny zájmu západních investičních fondů o ruské akcie.

Moving markets : technology and exchanges

Pohyblivé trhy : technologie a burzy

The Economist, February 4th 2006, vol. 378, no. 8463, p. 64-65

Modely obchodování na burzách se mění, a tím se technologie stávají ještě důležitějšími. Zákazníci mají zájem o složitější obchody kombinující různé typy aktiv na různých burzách ve stejnou dobu. Investoři mohou snadněji obchodovat s burzami nebo mezi sebou a obcházet tradiční cesty. Kromě toho je vždy třeba přihlížet k regulačnímu rámci. To vše ještě více vyzdvihuje význam technologií. Burzy v Evropě a Americe se snaží vybudovat platformy, které by dokázaly zvládnout několik tříd aktiv, a vynakládají na ně spoustu peněz. Diag. Rubrika: Finance and economics

Jesús Crespo Cuaresma, Ernest Gnan, Doris Ritzberger-Grünwald
Der natürliche Zinssatz - Begriffsbestimmung und Analyse für den Euroraum

Přirozená úroková sazba - výklad pojmu a analýza pro eurozónu

Geldpolitik & Wirtschaft, 2005, Nr. 4, S. 31-51

Studie nejprve definuje pojem přirozená (rovnovážná) úroková míra v různých časových horizontech. Dále sleduje historický vývoj reálné úrokové sazby v eurozóně a analyzuje dopady strukturálních změn a šoků, včetně globalizace, na vývoj přirozené úrokové míry v tomto regionu. Předkládá různé odhady této úrokové míry odvozené z odborné literatury a zvažuje jejich užitek při odvozování pravidel peněžní politiky v praxi. 2 tab., 6 grafů, 1 vlož. box. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Analysen

Morris Goldstein and Nicholas Lardy

A new way to deal with renminbi

Nový způsob, jak řešit otázku renminbi

Financial Times, 20.1.2006, no. 35976, p. 13

Analýza kurzu čínské měny k dolaru konstatuje pokračující podstatné podhodnocení a rozebírá důsledky tohoto jevu. Autoři navrhuji kompromisní řešení obsahující čtyři body.

Eva Zamrazilová

Otazníky u prognózy ČNB

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 5, s. 64

K rozkolísanosti inflačních prognóz ČNB, která může být jedním z důvodů častějších změn základních úrokových sazeb. Vývoj středů inflačních prognóz ČNB pro konce let 2003-2005 ve srovnání s konečnou realitou. Přecenění vlivu krátkodobých faktorů a zamyšlení nad chronickým nadhodnocením. O důvodech, proč zvýšit stabilitu inflační prognózy. 1 graf.

Ulrike Elsenhuber, Benedict Schimka

Payment institutions : potenzielle Auswirkungen der neuen Zahlungsdienstleister auf den österreichischen Finanzmarkt

Platební instituce : možné dopady nových poskytovatelů bankovních služeb na rakouský finanční trh

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2005, Nr. 10, S. 68-79

V souvislosti se snahou o harmonizaci právního rámce na trhu poskytovatelů služeb pro platební styk (vytvořením prostoru jednotných plateb v rámci Evropské unie) článek nejprve seznamuje s hlavními zásadami návrhu Evropské komise, tzv. Nového právního rámce. Dále informuje o empirickém průzkumu Rakouské národní banky z léta 2005, který měl za úkol zmapovat situaci na rakouském trhu (bankovních i nebankovních institucí) a ohodnotit možná rizika spojená se zavedením institucí zprostředkujících platební styk na rakouský finanční trh. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Schwerpunktthemen

Tomáš Skřivánek

Pět bouřlivých let : fúze a akvizice

Euro, 2006, č. 7, s. 54-55

Autor informuje o výsledcích studie o vývoji evropského bankovníctví v příštích pěti letech, kterou vypracovala firma Deloitte Financial Services (DFS). Podle této studie evropské bankovníctví směřuje ke konsolidaci a obdobně jako v USA v letech 1995-2005 dojde k vlně slučování, po níž by z evropského trhu mělo zmizet 700 bank. 1 tab., 1 graf. Rubrika: Události : bankovníctví

Václav Klaus ; [rozhovor vedl] Jan Žižka

Potřebujeme eurový šok?

Euro, 2006, č. 7, s. 40-41

Václav Klaus varuje před rychlým zavedením eura a vysvětluje své představy o kritériích pro vstup do eurozóny. Uvedené interview je stručným rozvedením myšlenky o národních kritériích pro vstup země do měnové unie, kterou pronesl V. Klaus na svém vystoupení při setkání s podnikateli EURO Business Breakfast v prosinci 2005. Rubrika: Události : Česko a Evropská unie

The predictability of the ECB's monetary policy**Předvídatelnost měnové politiky ECB**

Monthly bulletin [European Central Bank], January 2006, no. 1, p. 51-61

Hlavní koncepční otázky související s předvídatelností měnové politiky ECB; dosažení vysoké míry celkové předvídatelnosti za pomoci strategie transparentní měnové politiky a neustálé komunikace. Grafy, diag., vlož. boxy. Odkazy, vysvětl.

C. Kirchner

Prediger der praktischen Vernunft**Hlasatel praktického rozumu**

Handelsblatt, 9.2.2006, Nr. 29, S. 27

André Kostolany (letos uplyne 100leté výročí narození); kultura burzovních investic, teorie anticyklického chování. Vzpomínka na odpůrce hysterie a "stádního pudu", který na sklonku života vystoupil proti spekulacím na horečce nových trhů (správnost následně potvrdilo prasknutí bubliny nové ekonomiky v roce 1999). Orientačně k profesi, resp. publikační činnosti. Rubrika: Finanzzeitung : Feature

(LO)

Pro prevenci finanční kriminality

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 1, s. 25-27

Informace o průběhu pracovního semináře nazvaného "Prevence finanční kriminality", který se konal v listopadu 2005 v Praze. Činnost a perspektivy Finančního analytického útvaru MF. Prevence zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu. Hloubková kontrola klienta. Zkušenosti dohledu ČNB. Doplněno přehledem vztahu FAÚ MF ČR k mezinárodním organizacím (Egmontská skupina, FATF apod.). 2 tab., vlož. box.

A. Abramov

Problemy konkurentosposobnosti rossijskogo fondovogo rynku**Problémy konkurenceschopnosti ruského trhu cenných papírů**

Voprosy ekonomiki, 2005, no. 12, s. 32-50

Konkurenceschopnost ruského trhu cenných papírů závisí na jeho účasti na řešení závažných ekonomických problémů. Trh hraje významnou úlohu při privatizaci a utváření efektivních modelů správy a řízení podniků v Rusku. Jeho úloha ve spojení obyvatelstva je však slabá. Ke zvýšení konkurenční síly ruského trhu cenných papírů jsou zapotřebí komplexní opatření v oblasti legislativní činnosti a hospodářské politiky. Grafy, diag. Odkazy, vysvětl. - Angl. res.

Petr Procházka, Alena Sojková

Přípravy na zavedení eura: implikace pro Českou republiku : načasování českého vstupu do EMU

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 1, s. 8-10

K otázce, zda je zavedení eura pro nové členské země možností, či povinností. Společná měna a legislativa ES (nařízení Rady EU). Klíčové pojmy, které se používají v souvislosti s přijetím eura (eurožargon). Stav příprav v nových členských zemích, otevřené otázky. Role evropských a nadnárodních orgánů. Dosavadní aktivity a nástin dalšího postupu v ČR. 2 obr. K tématu viz příspěvky na dalších stranách tohoto čísla čas. - Budeme včas připraveni na euro? : příprava českého bankovního sektoru na vstup do eurozóny (součástí je vlož. rámeček "ČNB již připravuje české euromince"), Legislativní dopady přijetí eura a Přijetí eura a dopady na IT systémy v bankách.

**Regulierung von Wertpapiermärkten: Internationale Ansätze
Securities market regulation: international approaches****Regulace na trzích cenných papírů: mezinárodní přístup**

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Januar 2006, Jg. 58, Nr. 1, S. 37-52

Deutsche Bundesbank Monthly report, January 2006, Vol. 58, No. 1, p. 35-49

Uvedený příspěvek rozebírá důvody pro regulaci na trzích cenných papírů a seznamuje s principy, formami a aktuálním trendem ve vývoji regulace těchto trhů. Dále uvádí přehled důležitých národních (německých, britských, amerických) a mezinárodních institucí zabývajících se regulací trhů pro obchod s cennými papíry. V tomto směru se zabývá i situací v Evropské unii, kde je snaha o vytvoření jednotného vnitřního trhu pro sektor finančních služeb (Financial Services Action Plan - FSAP). 1 přehled. Pozn. - Něm. res. - Lit. - Součástí příspěvku jsou dva vložené boxy na objasnění tématu: Zwei Sichten der Regulierung (Dva pohledy na regulaci) a Lamfalussy-Verfahren (Postup A. Lamfalussyho). -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Eleonora Endlich, Markus S. Schwaiger, Gabriele Stöffler

Die Risikopositionen von Banken gegenüber Hedgefonds in Österreich und regulatorische Aspekte**Bankovní systémy správy rizik ve vztahu k hedžovým fondům v Rakousku a aspekty regulace**

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2005, Nr. 10, S. 80-89

V souvislosti s prudkým růstem hedžových fondů v uplynulých letech inicioval Výbor pro bankovní dohled (Banking supervision committee BSC) Evropského systému centrálních bank průzkum kvalitativních a kvantitativních aspektů vztahů bank a hedžových fondů. Uvedený příspěvek seznamuje s výsledky průzkumu pro Rakousko, zvažuje možné dopady na stabilitu finančního trhu a zabývá se některými opatřeními k regulaci hedžových fondů. 2 grafy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Schwerpunktthemen

Patrick Jenkins

Shaky foundations: how Germany is trying to shore up faith in property funds**Chatrné základy: jak se Německo snaží posílit víru v majetkové fondy**

Financial Times, 7.2.2006, no. 35991, p. 13

K situaci na trhu otevřených majetkových fondů v Německu. Poprvé za 47letou historii existence těchto fondů byly tři z nich nuceny zmrazit aktiva investorů, aby se vyhnuly nesolventnosti. V článku se podrobně rozebírají příčiny tohoto stavu a zdůrazňuje se význam fondů pro německý realitní trh i pro spoření především starší generace. Diagr.

Hermann Remsperger

Sieben Jahre Europäische Währungsunion**Sedm let Evropské měnové unie**

Auszüge aus Presseartikeln, 25. Januar 2006, Nr. 4, S. 3-8

U příležitosti Mannheimských hospodářských a měnových rozhovorů, konaných v Mannheimu dne 23. ledna 2006, zhodnotil autor (člen bankovní rady Deutsche Bundesbank) sedm let fungování Evropské měnové unie. Zaměřil se přitom na rozbor peněžní a měnové politiky, úrokové politiky, vývoje cen v eurozóně, vlivu měnové unie na obchod se třetími zeměmi a směnné kurzy aj. Pozn. - Lit.

A. Štajncher ; překlad s anglického S. Vinokura

Sovremennýje tendencii razvitija rossijskogo bankovskogo sektora**Současné tendence rozvoje ruského bankovního sektoru**

Voprosy ekonomiki, 2005, no. 12, s. 18-31

Po finanční krizi v r. 1998 nevyužila odpovědná místa šanci vytvořit v Rusku takový rámec bankovního sektoru, který by se blížil osvědčeným západním standardům. Mezi nevyřešenými problémy ruského bankovníctví se uvádí neexistence vnějších stimulů, potíže s volbou bankovního modelu, nutnost vytvoření rovných "pravidel hry", nízká důvěra v bankovní sektor aj. Odkazy, vysvětl. - Angl. res.

Wolfgang Munchau

Spain has more reason than Italy to quit the euro
Španělsko má víc důvodů než Itálie upustit od eura

Financial Times, 20.2.2006, no. 36002, p. 13

Itálie bývá uváděna jako země, která by mohla vystoupit z měnové unie, ale podle autora by tím nevyřešila žádný ze svých problémů. Pokud by vůbec nějaká země opustila EMU, bylo by to Španělsko, které za uplynulých sedm let ztratilo více konkurenční schopnosti vůči eurozóně než Itálie. Nebezpečím pro eurozónu však není to, že by se mohla rozpadnout, ale to, že by byla trvale neúspěšná.

Stick beats carrot : payments in the eurozone

Hůl je silnější než mrkev : platby v eurozóně

The Economist, February 4th 2006, vol. 378, no. 8463, p. 63-64

Jaké jsou překážky vzniku jednotného celoevropského platebního systému; podněty ze strany Evropské komise; neochota bank nahradit nákladné národní systémy; SEPA. Rubrika: Finance and economics

Vlastimil Pihera

Technická novela zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 1, s. 45-52

K "technické" novele a k další připravované novele zákona o podnikání na kapitálovém trhu, která by měla nejpozději k 30.4.2006 transponovat směrnici o trzích finančních nástrojů (č. 2004/39/ES). Podrobněji ke změnám, které se týkají prospektu cenného papíru, evidence investičních nástrojů, zneužití trhu a garančního systému.

Thanks to the banks : paying for education

Díky bankám : placení za vzdělání

The Economist, February 18th 2006, vol. 378, no. 8465, p. 63-64

Americký Kongres schválil zákon o snižování deficitu, který mimo jiné zredukoval program na studentské půjčky. Dotace klesají, ale úroky ze studentských půjček se zvýší. Proto roste objem "soukromých" půjček, na které se vládní dotace a záruky nevztahují. Jedná se údajně o nejrychleji rostoucí segment spotřebitelských financí, a také zdaleka nejvýnosnější. Graf. Rubrika: Finance and economics

Umsetzung von Basel II in Deutschland und der Europäischen Union

Realizace pravidel Basilej II v Německu a v Evropské unii

Monatsbericht des BMF, Januar 2006, Nr. 1, S. 57-68

Článek seznamuje s realizací nových pravidel pro kapitálovou přiměřenost (Basel II) v zemích EU, a zejména v Německu. Ukazuje důležitost individuálního odstupňování úvěrových rizik a s tím souvisejícího kapitálového zajištění pro zabezpečení stability bankovního sektoru. Pozn. Rubrika: Analysen und Berichte

M. Jeršov, V. Zubov

Vozmožnosti i riski finansovoj integracii

Možnosti a rizika finanční integrace

Voprosy ekonomiki, 2005, no. 12, s. 4-17

V článku se rozebírají otázky související s větším zapojením Ruska do světové ekonomiky. Pozornost je věnována zejména efektivnosti a konkurenceschopnosti ruského bankovního sektoru (ve srovnání se zeměmi střední a východní Evropy). 9 tab., graf. Odkazy. - Angl. res.

Zdeněk Tůma ; [rozhovor připravili] Jindřich Šídlo, Lenka Zlámalová

Využijme dobré časy k reformám

Hospodářské noviny, 24.-26.2.2006, roč. 50, č. 40, s. 11

Rozhovor s guvernérem České národní banky o volebních programech, o vývoji veřejných financí, o možném využití současné prosperity k provedení reform, o sílící koruně, o fungování bankovní rady apod. Fot.

Libuše Bautzová, Světlana Rysková

Vždyť půjčit si je tak lehké! : osobní bankrot

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 4, s. 12-14

K problematice oddlužení lidí-nepodnikatelů na základě dohody o splátkovém kalendáři s bankou či jiným věřitelem. Přehled názorů na tento "osobní bankrot", který je součástí návrhu nového úpádkového zákona. Jiné způsoby řešení dluhů. Doplněno údaji o objemu vkladů a úvěrů domácností v ČR, o úrokových sazbách, o úrokových příjmech a nákladech bank apod. Grafy. K tématu viz i další čl. v rámci rubriky s názvem Zadluženost národa. Rubrika: Sonda

István Lékó ; [přispěl] Zdeněk Čáp

Z úředníků agentury se stali obchodníci : pohledávky

Euro, 2006, č. 6, s. 34-35

Autor informuje, že Česká konsolidační agentura po letech hlubokých ztrát vykázala za minulý rok předběžný zisk ve výši 1,6 mld. Kč a její aktuální hospodaření by už nemělo představovat riziko pro fiskální rovnováhu České republiky. Cesta k lepšímu hospodaření ČKA i k připravovanému ukončení její činnosti vychází z tzv. Projektu 2007 a týká se jak individuálního řešení pohledávek, tak prodeje v blocích. - K příspěvku je připojen i rozhovor redakce Eura s generálním ředitelem ČKA Zdeňkem Čápem týkající se ukončení činnosti ČKA. Rubrika: Události : ekonomika

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Hynek Fajmon ... [et al.] ; připravila Kateřina Hloušková

60 let od počátku první vlny znárodnování v Československu : seminář Centra pro studium demokracie a kultury

Revue Politika, 2005, roč. 3, č. 10, s. 19-25

Soubor nejzajímavějších příspěvků předních českých odborníků k tématu znárodnování v ČR v roce 1945 (zásady a průběh znárodnování, společenské a politické předpoklady tohoto kroku, znárodnování v programu československých politických stran, dopad znárodnění na československou ekonomiku, znárodnění českých bank). Fot. Texty jsou kráceny.

A. Šastitko, S. Avdaševa

Advokátování konkurencii kak čast' konkurentnoj politiki

Obhajování soutěže jako součást soutěžní politiky

Voprosy ekonomiki, 2005, no. 12, s. 109-121

Obhajování soutěže jako relativně nový směr soutěžní politiky; obhajování soutěže a jeho vztah k protimonopolním předpisům; stimuly, hlavní směry, efektivnost; obhajování soutěže v Rusku. Tab. Odkazy, vysvětl. - Angl. res.

Christopher Swann, Ralph Atkins, David Pilling, and Scheherazade Daneshkhu

Consuming concern: why the stamina of shoppers will be crucial for global growth

Starosti se spotřebou: proč bude vytrvalost kupujících rozhodující pro globální růst

Financial Times, 20.1.2006, no. 35976, p. 11

V r. 2006 se očekává další silná expanze globální hospodářské aktivity. Závisí to však hodně na tom, jaké budou trendy spotřebitelských výdajů. Reportéři FT zkoumali vyhlídky ohledně chování spotřebitelů v USA, eurozóně, Japonsku a v Británii. Grafy, diagr.

Lukáš Nývlt

E-aukce bojuje s korupcí : zadávání veřejných zakázek

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 6, s. 38-40

Obsáhlý komentář k nové úpravě zadávání veřejných zakázek. Důvody pro přijetí nového zákona, nové a zpřesněné prvky a pojmy. Podrobněji např. ke třem druhům zadavatelů, k dělení veřejných zakázek, k zakázkám malého rozsahu, k rámcovým smlouvám, k zadávacímu řízení, k elektronizaci zadávacího řízení (elektronická aukce), ke kvalifikačním předpokladům dodavatelů apod.

Ecess call charges

Přehnané ceny telefonování

Financial Times, 7.2.2006, no. 35991, p. 14

K plánům Evropské komise na řešení otázky vysokých cen zahraničního roamingu. Až dosud mobilní operátoři přistupovali k cestujícím klientům jako ke zdroji snadných peněz.

A. Poročovskij

Evoljucija struktury americkoskoj ekonomiki

Vývoj struktury americké ekonomiky

Voprosy ekonomiki, 2005, no. 11, s. 84-96

Globální charakter dominantního postavení USA; tradiční odvětví jako základ rozvoje; služby; finanční sektor; informační technologie; zahraniční obchod; vliv hospodářského cyklu. 8 tab. Odkazy, vysvětl. - Angl. res.

Ralph Atkins

Heading up or tailing off? Why eurozone economic recovery hangs in the balance

Vedení nebo zaostávání? Proč hospodářské oživení eurozóny visí na nitce

Financial Times, 16.2.2006, no. 35999, p. 11

Výhody EMU se dosud nepodařilo jednoznačně prokázat a v hospodářství eurozóny se opět objevují slabá místa. Podrobný rozbor hospodářské situace měnové unie se zaměřuje především na Německo. Grafy.

Libor Židek

Hospodářství Nového Zélandu v novém století

Mezinárodní politika, 2005, roč. 29, č. 12, s. 29-31

Kořeny současného hospodářského vzestupu (strukturální reformy v 80. a 90. letech minulého století), hospodářská a politická situace v současnosti, výhled. 1 tab.

Igor Záruba, Jan Stuchlík

Hrubé obrisy jenné stavby : politika soudržnosti

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 3, s. 18-19

Stručná informace o zveřejnění návrhu Národního rozvojového plánu (NRP) na roky 2007 až 2013, který stanovuje priority a rozpracovává cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti v ČR.

K tématu viz přísp. s názvem Vize a váhy na s. 19 téhož čísla časopisu.

Růžena Vintrová

Jsme dál, než jsme čekali : přibližování k EU

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 5, s. 62-63

K pozici české ekonomiky v rámci EU. Vývoj směnných relací a tempo růstu HDP ve vybraných zemích EU a v ČR. Ze závěrů vyplývá, že díky zlepšování směnných relací se přibližování ČR k EU zrychluje. 2 tab., 1 graf.

Vieroslava Holková, Alexandra Veselková

Komparácia výsledkov transformačného procesu Slovenskej republiky a Českej republiky v transformačnej dekáde

Ekonomické rozhľady, 2006, roč. 35, č. 1, s. 15-32

Příspěvek předkládá chronologický přehled makroekonomického vývoje slovenské a české ekonomiky od roku 1993, kdy došlo k rozdělení státu. Nejprve rekapituluje ekonomický vývoj společného federálního státu v letech 1990-1992. Dále probírá jednotlivá období podle výrazných koncepčních změn v hospodářské politice zvláště pro každou zemi a hodnotí výsledky transformačního procesu v SR a ČR. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Mathias Brüggmann

Der Kreml greift nach den Konzernen

Kreml se natahuje po koncernech

Handelsblatt, 16.2.2006, Nr. 34, S. 5

Růst vlivu státu v ruské ekonomice; růst státního podílu v ropném průmyslu, budování státního holdingu v automobilovém průmyslu, sloučený letecký průmysl s majoritním podílem státu, dominance státu v bankovním sektoru. Tlak státu na omezování zahraničních účastí. Graf. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Peter Marčan, Kristián Slovák

Lacno a rýchlo. Alebo draho a pomaly

Trend, 2006, č. 4, s. 16-17

Tendr na elektronické mýto v SR; předběžně k výši mýta.

Petr Serafín, Jana Davidová

Partnerství veřejného a soukromého sektoru. 2. část, Koncesní smlouva na veřejné stavby v právním řádu Španělska

Stavební právo - Bulletin, 2005, č. 4, s. 37-51

V návaznosti na předloženého vládního návrhu zákona o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), seznamují autoři s aktuálním španělským právním předpisem, upravujícím koncesní smlouvu na veřejné stavby. Úvodní ustanovení a důvodová zpráva, členění a obsah zákona, vybraná ustanovení (přípravné činnosti, uzavírání smlouvy, provádění staveb, práva a povinnosti koncesionáře, výsady a práva veřejné správy, ekonomicko finanční režim koncese apod.).

M. Dmitrijev

Perspektivy ekonomických reform v Rusii

Perspektivy hospodářských reforem v Rusku

Voprosy ekonomiki, 2005, no. 11, s. 4-13

Analýza procesu hospodářských reforem v Rusku v letech 2004-2005 a odhad perspektivy jejich provádění do r. 2008. 7 diagr. Odkazy. - Angl. res.

Josef Bejček

Podpora inovací a (nebo) ochrana soutěže?

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 1, s. 1-10

K napětí mezi podporou hospodářské soutěže a podporou inovací v EU. Obecně o blokových výjimkách. Blokovaná výjimka u dohod ve výzkumu a vývoji (BVVV) - několik praktických příkladů

spolupráce mezi konkurenty, konkrétní podmínky blokového vynětí. Bloková výjimka u dohod o transferu technologií (BVTT).

The politics of power : European energy markets

Politika moci : evropské energetické trhy

The Economist, February 11th 2006, vol. 378, no. 8464, p. 72-74

K situaci na evropském energetickém trhu. Dva protikladné názory: liberalizace trhu jako cesta ke snížení cen versus bezpečí a stabilní ceny prostřednictvím řízených národních trhů. Velké rozdíly v cenách na "jednotném" evropském trhu. Příčiny pomalého průběhu liberalizace. Diag. Rubrika: Special report [Ec]

Philip Moore

PPP aims to build on its promises

PPP se snaží dostát svým slibům

Euromoney, December 2005, Vol. 36, No. 440, p. 100-105

Lidem odpovědným za kapitálový trh se nepodařilo vyvinout nezbytné úvěrové techniky pro zhodnocení a absorpci rizika spojeného s infrastrukturou a PPP zatím vůbec nesplnilo očekávání. V článku informace, jak nyní některé firmy vstupují na trh s konkrétními projekty v rámci PPP. Popis rozvoje PPP. Fot. Rubrika: Infrastructure finance

Claudia Kwapil, Fabio Rumler

Preisbildung in Österreich - Ergebnisse aus dem Eurosystem Inflation Persistence Network

Tvorba cen v Rakousku - výsledky z Evropského systému cenové stability

Geldpolitik & Wirtschaft, 2005, Nr. 4, S. 52-66

Uvedená studie je souhrnem dvou výzkumů prováděných Rakouskou národní bankou v rámci Evropského systému cenové stability (koordinovaného výzkumného projektu Evropské centrální banky a národních centrálních bank eurozóny zaměřeného na vývoj inflace). Obsahuje rozbor spotřebitelských cen v Rakousku založený na mikroekonomickém průzkumu cen z rakouského indexu spotřebitelských cen a dále rozbor výrobních cen vycházející z průzkumu cen na podnikové úrovni. Zjištěné empirické výsledky o četnosti a rozsahu cenových změn jsou porovnávány s teoretickými poznatky. 5 tab., 2 grafy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Analysen

Patrik Tkáč

Priame zahraničné investície a ich podpora v podmienkach Slovenskej republiky

Ekonomické rozhľady, 2006, roč. 35, č. 1, s. 90-95

Autor rozebírá novou strategii podpory vstupu přímých zahraničních investic na Slovensko. Nejprve hodnotí současný stav v oblasti přílivu PZI do SR, seznamuje s hlavními cíli dosavadního základního dokumentu pro tuto oblast v SR (Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010). Dále představuje návrh opatření a zásad pro tvorbu nové koncepce podpory PZI na Slovensku a důvody této změny národní verze Lisabonské strategie. 1 graf. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Prehľady, konzultácie

Jan Hradil

Princip země původu - změny v oblasti volného poskytování služeb

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 1, s. 10-16

Ke směrnici ES o službách. Princip země původu versus princip vzájemného uznávání. Směrnice o uznávání odborných kvalifikací. Podrobněji ke kapitole III a kapitole V návrhu směrnice o službách na vnitřním trhu. K přijetí návrhu směrnice veřejností a politiky, autorův názor. Závěry.

Chris Giles

A productivity prescription: how the US has pulled away from Europe and Japan

Předpis na produktivitu: jak USA získaly náskok před Evropou a Japonskem

Financial Times, 25.1.2006, no. 35980, p. 13

V posledním desetiletí USA natolik předstihly v produktivitě své konkurenty, že to nemůže být označováno za statistickou chybu. Většinou bývá tento jev vysvětlován dlouhou pracovní dobou a

vysokou úroveň zaměstnanosti, ale podle autora je důležitější rozdíl v řízení i využívání nových technologií. Grafy.

Stellungnahme zu den Artikel-IV-Konsultationen des Internationalen Währungsfonds mit Deutschland

Stanovisko ke konzultacím MMF s Německem ohledně článku IV

Monatsbericht des BMF, Januar 2006, Nr. 1, S. 51-56

Článek informuje o pravidelných každoročních konzultacích v rámci dialogu MMF a jeho členských zemí o národních a mezinárodních dopadech jejich hospodářské a finanční politiky. Konzultace týkající se Německa byly ukončeny v lednu 2006. Výkonný výbor MMF vydal zprávu k článku IV, v níž hodnotí aktuální konjunkturální vývoj v zemi a reformní plány koaliční smlouvy nové spolkové vlády týkající se její dlouhodobé finanční a strukturální politiky. 1 tab. Rubrika: Analysen und Berichte

Testing all engines : the world economy

Zkoušení všech motorů : světová ekonomika

The Economist, February 4th 2006, vol. 378, no. 8463, p. 61-62

Zdá se, že světová ekonomika už neběží jen na jeden (americký) motor; přidávají se i další regiony. V článku se rozebírá situace v USA, Japonsku i v Evropě (zejména v Německu) a konstatuje se, že globální růst je po mnoha letech zase vyváženější. Grafy. Rubrika: Finance and economics

The unbearable lightness of being overtaken : gloom in France

Nesnesitelná lehkost zaostávání : smutek ve Francii

The Economist, February 4th 2006, vol. 378, no. 8463, p. 25-26

Francouzi se v posledních letech utěšovali tím, že i když jejich ekonomika zrovna nezáří, ta německá je na tom mnohem hůř. Nyní přicházejí i o tuto útěchu: přes poněkud smíšené signály oživení v Německu se mezera mezi Francií a Německem uzavírá. V článku se rozebírají příčiny tohoto jevu. Graf.

Nicholas Timmins and Salamander Davoudi

Uncertain destination: will private finance for public projects soon run out of road?

Nejistý cíl: ztratí soukromé finance na veřejné projekty brzy směr?

Financial Times, 8.2.2006, no. 35992, p. 11

S partnerstvím mezi státem a komerčními dodavateli má největší zkušenosti Velká Británie (pod názvem private finance initiative - PFI). Trh PFI nebo poněkud odlišně konstruovaného partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP) se začíná pomalu rozvíjet i v ostatních evropských i jiných zemích. Dochází k tomu ale v době, kdy britské projekty, např. ve zdravotnictví či infrastruktuře, vyvolávají určité pochybnosti. Příklady v článku. Diagr.

Sven C. Kaumanns

Unternehmen des öffentlichen Personennahverkehrs in der Konjunkturberichterstattung

Podniky veřejné místní hromadné dopravy v konjunkturální zprávě

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 12, S. 1283-1291

V rámci nařízení EU o sledování ukazatelů vývoje konjunktury na evropské úrovni pro širokou oblast hospodářské činnosti (včetně sektoru služeb) je prezentován podrobný rozbor výše obrátů a počtu zaměstnanců v podnicích městské hromadné dopravy v Německu. Vzhledem k rozdílnosti podniků zahrnutých pod poskytovatele této služby je obtížná jednotná interpretace zjištěných dat a ukazuje se potřeba exaktnějšího vymezení zjišťovaných indikátorů. 3 přehledy, 5 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Dienstleistungen

Yasheng Huang

What China could learn from India's slow and quiet rise

Co by se Čína mohla naučit z pomalého a klidného vzestupu Indie

Financial Times, 24.1.2006, no. 35979, p. 11

Srovnání čínské a indické ekonomiky: konkurenční výhody Indie ve srovnání s Čínou; srovnání růstu HDP, podnikatelského prostředí, finančního systému, investic do vzdělání; nutnost institucionálních reforem v Číně.

Wirtschafts- und Finanzlage in ausgewählten Schwellenländern : [2005]

Hospodářská a finanční situace ve vybraných rozvojových zemích : [2005]

Monatsbericht des BMF, Januar 2006, Nr. 1, S. 69-84

Přehledné hodnocení hlavních ukazatelů hospodářského vývoje a finanční situace ve vybraných rozvojových zemích v roce 2005 (Čína, Indie, Korea, Turecko, Rusko, Ukrajina, Brazílie, Argentina, Mexiko, Jižní Afrika). 6 grafů. Rubrika: Analysen und Berichte

Chris Giles ... [et al.]

The world: 2006

Svět: 2006

Financial Times, 25.1.2006, no. 35980, sep. sect. (8 p.)

Svět v roce 2006 čeká stejná řada příležitostí jako rizik. Jednotlivé články přehledu se zaměřují na ropu, finanční trhy, globalizaci, financování amerických deficitů, světový obchod aj. Grafy, diagr. Rubrika: Special report [FT]

Informatika. Počítače

Eli Noam

Moore's Law is at risk from the industry of delay

Zaostávání ohrožuje Moorův zákon

Financial Times, 20.1.2006, no. 35976, p. 13

Moorův zákon týkající se tempa rozvoje IT, který formuloval průkopník výpočetní techniky a zakladatel firmy Intel Gordon Moore, platí již 40 let. Každá firma v tomto decentralizovaném odvětví vyvíjející novou generaci svých komponentů jej zná a ví, že se jím musí řídit. Pokrok v oblasti hlavních prvků informační ekonomie tak dosahuje ničivého tempa, ale soukromé a veřejné instituce zaostávají - viz některé příklady v článku.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

George Parker

Fortress Europe learns to love free market

Pevnost Evropa se učí mít ráda volný trh

Financial Times, 17.2.2006, no. 36000, s. 2

Před 20 lety se představitelé evropských zemí zavázali přijetím Single European Act odstranit překážky pro volný pohyb zboží a služeb. Dosud chráněné sektory se postupně otvíraly soutěži, ale ne všechny bariéry se podařilo díky právně zaručeným zájmům odstranit.

Jitka Kapitánová, Zdeněk Kapitán

Stručný průvodce Evropskou unií a jejím právem. Díl 1., Cesta k současnému stavu evropské integrace

Účetnictví, 2006, č. 1, s. 73-77

V první části seriálu autoři stručně nastiňují původní záměr, s nímž některé evropské státy začaly usilovat o integraci, a seznamují s tím, jak se zdařila jeho realizace. Vznik Evropských společenství, krize 60. let a snahy o prohloubení integrace, Jednotný evropský akt (1986), Maastrichtská smlouva, Dohoda o Evropské ekonomické oblasti a rozšíření EU v roce 1995.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Determinanten der Leistungsbilanzentwicklung in den mittel- und osteuropäischen EU-Mitgliedsländern und die Rolle deutscher Direktinvestitionen

Determinants of the current accounts in central and east European EU member states and the role of German direct investment

Determinanty vývoje bilance zboží a služeb v zemích EU ze střední a východní Evropy a role německých přímých investic

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Januar 2006, Jg. 58, Nr. 1, S. 17-36

Deutsche Bundesbank Monthly report, January 2006, Vol. 58, No. 1, p. 15-33

Většina z osmi nových členských zemí EU ze střední a východní Evropy vykazovala v posledních letech vysoké deficitní bilance zboží a služeb, což může za určitých okolností představovat překážku pro jejich další integraci do eurozóny. Z toho důvodu se sledují v rámci konvergenčních kritérií i vývoj a struktura bilance výkonů zemí EU-8, hodnotí se úsporná a investiční rozhodování těchto ekonomik a dlouhodobé dopady přímých zahraničních investic na obchodní bilance. 3 tab., 6 grafů. Pozn. - Něm. a angl. res. - Lit. - Součástí příspěvku jsou dva vložené boxy věnované empirickým výzkumům ukazatelů bilance zboží a služeb, ukazatelů přímých investic a obchodní bilance nových členů EU ze střední a východní Evropy. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Exporting success : trade in eastern Europe

Vývoz úspěchu : obchod ve východní Evropě

The Economist, February 4th 2006, vol. 378, no. 8463, p. 65

V článku se upozorňuje na souvislost mezi hospodářskými reformami a rozmachem zahraničního obchodu v postkomunistických zemích. Příspěvek čerpá ze studie Světové banky (viz).

Renáta Vokorokosová

K metodám merania konkurencieschopnosti v zahraničnom obchode Slovenskej republiky a Českej republiky

Ekonomický časopis, 2005, roč. 53, č. 8, s. 808-823

Pojednání o měření konkurenceschopnosti v zahraničním obchodě SR a ČR a o aplikaci indexu CTB (Contribution to the Trade Balance). Definice indexu CTB, diagnostika specializace konkurenčních sektorů v SR a ČR, vývoj CTB indexu v podmínkách SR a ČR. 6 tab., 4 grafy. - Angl. abstrakt - 29 lit.

Martin Brázda

Nová výzva dělené správy

Clo-douane, 2005, roč. 39, č. 12, s. 3, 8

Rozšíření kompetencí české celní správy, agenda "dělené správy". Agenda, výkon a přínos dělené správy. Legislativa.

Ho Thi Thu Hoa

Prospects of trade relations between APT-EAFTA and the European Union

Perspektivy obchodních vztahů mezi zeměmi APT-EAFTA a Evropskou unií

Ekonomické rozhledy, 2006, roč. 35, č. 1, s. 81-89

Příspěvek se zabývá aktuálním vývojem a perspektivami obchodních vztahů mezi Sdružením národů JV Asie plus tři (APT), Zónou volného obchodu JV Asie (EAFTA) a Evropskou unií. Ukazuje význam trhu JV Asie, Číny, Japonska a Jižní Koreje pro rozšířenou EU, institucionalizaci kooperativního rámce APT-ASEAN plus tři, vývoj vzájemného zahraničněobchodního obratu, hlavní zbožovou skladbu a možnosti dalšího rozvoje kooperace. 5 tab., 2 schémata. Pozn. - Angl. a slov. res. - Lit. Rubrika: Přehledy, konzultácie

Christoph Rabe

WTO verlangt von USA Ende der Steuerbeihilfen

WTO požaduje od USA ukončení daňových úlev

Handelsblatt, 14.2.2006, Nr. 32, S. 7

Informativně ke sporu WTO, resp. EU a USA o nelegální pomoc poskytovanou americkým vývozním společnostem dle zákona FSC (Foreign Sales Corporations). Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Podnik a podnikání

Miloš Charbuský, Jan Stejskal, Tomáš Vlasák

Analýza politik péče o investory - "aftercare" - českých municipalit

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 1-2, střed. příl. (12 s.)

Analýza podpory podnikání v ČR. Podnikatelské prostředí v krajích ČR, informace o zahraničních investorech z pohledu krajů. Podnikatelské prostředí v obcích ČR, místní podnikatelské prostředí z pohledu obcí, informace o zahraničních investorech z pohledu obcí, klíčové problémy podnikatelů v obcích. Role veřejného sektoru při podpoře podnikání, názory investorské veřejnosti. Finanční podpora podnikání. Ovlivňování kvality podnikatelského prostředí - praxe a názory. 5 grafů, 5 tab.

Oehler Ralph

Auswirkungen einer IFRS-Umstellung auf das Kreditrating mittelständischer Unternehmen

Působení přechodu na IFRS na úvěrový rating středně velkých podniků

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 3, S. 113-119

Vzhledem k nové úpravě Basilejské rámcové dohody (Basilej II) dochází k významnému ovlivnění úvěrových podmínek ratingem, což u mnoha středně velkých podniků, resp. MSP vzbuzuje obavy ze zdražení úvěrů. Často se sice MSP přechod na IFRS doporučuje s odkazem na zvýšenou transparentnost, která by se mohla příznivě odrazit v úvěrových podmínkách, provedené šetření však nepotvrdilo zásadní výhodu aplikace IFRS v rámci úvěrového ratingu. Vliv přechodu na IFRS na informace v roční závěrce. Šetření v bankách (zúčastněné banky, metodika), ratingové systémy v dotazovaných bankách, ratingová kritéria úvěrových institucí. IFRS z pohledu úvěrových institucí. Aplikace IRB, PD, LGD. Požadavky bank na účetnictví (německý účetní systém HGB je orientovaný na ochranu věřitele, IFRS je orientovaný na investice). 4 grafy. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft

Svetlana Jarošová, Marián Benka

Bankrot potrání Česko aj Slovensko

Trend, 2006, č. 5, s. 56, 59

Pád mateřského koncernu Philips tvrdě doléhá na slovenské a české dcery (povinnost vrátit poskytnuté dotace státu v případě ukončení výroby). LG. Philips Displays, LG. Philips LCD. 2 tab.

Barbarians at the gates of Europe : corporate debt**Barbaři před branami Evropy : podnikové zadlužení**

The Economist, February 18th 2006, vol. 378, no. 8465, p. 61-62

Objem spekulacních nákupů firem na dluh v Evropě roste, ale stejně tak i objem jejich dluhů. Ratingové agentury upozorňují na možné potíže, jež by mohla způsobit zhoršující se úvěruschopnost společností, které chtějí financovat riskantní převzetí. Příklady v článku. K problematice viz i článek na s. 12-13 pod názvem Europe's new deal junkies: corporate debt. Diag. Rubrika: Finance and economics

Jörg Baetge ... [et al.]

Best Practice für die Interne Revision**Uplatnění best practice v interní revizi**

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 5, S. 225-229

Jednotlivě k doporučením best practice (využití nejlepší realizované metodiky), která odpovídají novým požadavkům na interní revizi (IR). Tak je možné zvyšovat kvalitu plnění úkolů IR, která je významnou částí v podnikovém systému dohledu. Přiměřenost IR, zásady etiky povolání, objektivní a nezávislé plnění úloh revize, zodpovědnost vedoucího IR, jednací řád IR, vymezení kontrolních a poradenských činností, odborné kompetence a zdroje IR, management kvality IR, revizní zpráva, spolupráce s auditorem. Materiál připravila pracovní skupina "Externe und interne Überwachung der Unternehmung" při Schmalenbach-Gesellschaft für Betriebswirtschaft e.V., složená z odborníků řady univerzit a velkých firem. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Beyond irrelevance**Na čem záleží**

The Economist, February 11th 2006, vol. 378, no. 8464, p. 71

Podle teorie irelevantnosti autorů Franka Modiglianiho a Mertonu Millera nemá finanční struktura firmy vliv na její celkovou hodnotu. Nová publikace od Jeana Tirola "The Theory of Corporate Finance" (viz), která komplexně rozebírá podnikové finance, však přináší opačný názor. Rubrika: Economics focus [Ec]

From hero to zero : Japan after livedoor**Od hrdiny k nule : Japonsko po Livedooru**

The Economist, February 4th 2006, vol. 378, no. 8463, p. 52-54

K aféře japonské internetové společnosti Livedoor, obviněné z manipulace trhu cennými papíry. Nedostatky regulačního rámce pro podnikovou sféru. Nutnost změn v dohledu a správě a řízení podniků. K problematice viz i článek na s. 10 pod názvem Saving it from the shadows: Japan after livedoor. Grafy. Rubrika: Special report [Ec]

Václav Šmejkal

Klastr, nebo kartel?

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 5, s. 34-35

Objasnění pojmu, klastr jako jeden z klíčů k regionální konkurenceschopnosti a prosperitě, úskalí budování regionálních sdružení podnikatelů v souvislosti s ochranou hospodářské soutěže. 1 vlož. box. - Součástí čl. je stručný příspěvek. Výzkum ano, výroba a distribuce ne, věnovaný možné kolizi výzkumně-vývojového klastru s pravidly soutěže.

uspořádal Jiří Nesnídal ; doplnil a aktualizoval Pavel Rubeš

Právní předpisy pro podnikatele : pravidelný přehled Ekonomika k 1.1.2006

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 4, střed. příl. (16 s.)

Aktualizovaný výčet právních předpisů nezbytných pro podnikatelskou a manažerskou činnost.

Vladimír Jech

Sladké plody za moc peněz : požadavky zákona Sarbanes-Oxley

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 4, s. 34-37

Hodnocení působení reformního zákona Sarbanes-Oxley (SOX), který byl v USA přijat před více než třemi lety. Podrobněji o úloze informačních systémů, o požadavcích na dokumentaci podnikových aktivit i činností jednotlivých zaměstnanců, o vztahu firem k zaměstnancům i k veřejnosti, o ochraně zaměstnance před odplatou podniku za zveřejnění informací o podezřelých činnostech uvnitř firmy a také o vynaložených nákladech, které jsou vysokou cenou za všechna pozitiva, která zákon přináší. Hlavní přínosy zákona. SOX za hranicemi USA. Tab.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Peter Thelen

Alleinerzieher profitieren am meisten

Samoživitelé profitují nejvíce

Handelsblatt, 3./4./5.2.2006, Nr. 25, S. 5

Rodinná politika v Německu; současné a plánované přídatky na děti, odpočitatelné položky a úlevy - rozdíl prezentován na příkladech domácností. 3 tab. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Ján Záborský

Každému podľa jeho potrieb

Trend, 2006, č. 4, s. 14-15

Výpočet důchodu v SR; k návrhu na zohlednění veškerých mezd, tj. vč. mezd z dob socialismu. K otázce uplatnění zásluhového systému. Graf.

A. V. Romaškin

Megareguljator i strachovoj rynek Rossii

Megaregulátor a pojistný trh Ruska

Finansy, 2005, no. 11, s. 56-58

Různé varianty mechanismů řízení, financování, evidence a výkaznictví integrovaných agentur finanční kontroly a regulace ve vyspělých zemích - příklady; finanční konglomeráty v pojišťovnictví; regulace pojistného trhu v Rusku. Odkazy.

More than a notional improvement

Víc než jen imaginární zlepšení

The Economist, February 18th 2006, vol. 378, no. 8465, p. 66

V posledních deseti letech se v několika evropských zemích, vedených Švédskem a Lotyšskem, objevil nový trend důchodového zabezpečení. Podrobně je popsán v nové publikaci Světové banky (viz přesný pramen), je založen na "pomyslných" (nebo nefinančních) definovaných příspěvcích pracovníků (NDCS) a napodobuje soukromé účty. Rubrika: Economics focus [Ec]

Dana Foltýnová

Systémy sociálního zabezpečení v EU. 1. část, Rakousko

Národní pojištění, 2006, roč. 37, č. 2, s. 13-16

Organizační struktura rakouských nositelů pojištění. Financování systému sociálního zabezpečení. Systém zdravotního a důchodového pojištění. Úrazové pojištění. Doplněno přehledem o výši pojistného a sazbách pojistného (zdravotní, důchodové a úrazové pojištění). 2 tab.

Luděk Ambrož

Systémy včasného varování v pojišťovnictví : (Early Warning Systems - EWS)

Pojistný obzor, 2005, roč. 82, č. 12, s. 6-8

Systémy včasného varování v oblasti financí a pojišťovnictví. Projekt Solvency II pro pojišťovny v rámci EU. Základní aspekty EWS v pojišťovnictví. Stručný nástin možného systému včasného varování pro pojišťovnictví (soubor ukazatelů). Praktické příklady. 8 grafů.

Christoph Bode, Thomas Obenberger, Markus Jäckels

Teuerungsanpassung der Betriebsrenten in 2006 : Anstieg von Lebenshaltungskosten und Nettoeinkommen im Zeitraum 2003/2006 bzw. ab Rentenbeginn

Dorovnání drahoty v podnikových důchodech v roce 2006 : nárůst životních nákladů a čistý příjem v období 2003/2006 resp. od počátku pobírání důchodu

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 4, S. 214-218

Odraz míry zdražení v podnikových důchodech v Německu. V případě, že zaměstnavatel přislíbil podnikové důchodové zabezpečení (zaměstnanci či jeho pozůstalým), je povinen podle § 16 odst. 1 zákona BetrAVG každé tři roky ověřit přizpůsobení poskytovaného plnění. Zjišťování míry zdražení, zjišťování zvýšení čistých mezd během 3letého období. Dodatečné přizpůsobení podnikového důchodu. Zjišťování růstu cen od počátku pobírání důchodu se zohledněním polovičního principu do roku 1975. Postup doplněn statistickými údaji. 5 tab. - Odkazy. Rubrika: Arbeitsrecht

Viertes Buch Sozialgesetzbuch - Gemeinsame Vorschriften für die Sozialversicherung (SGB IV) : Neufassung vom 23. Januar 2006

Čtvrtá kniha sociálního zákoníku - Společné předpisy pro sociální pojištění (SGB IV) : novela z 23. ledna 2006

Bundesgesetzblatt. Teil I, 26. Januar 2006, 2006, Nr. 4, S. 86-137

Znění novely Čtvrté knihy sociálního zákoníku (Společné předpisy pro sociální pojištění) z 23. ledna 2006 (Německo). Obsahuje předpisy pro sociální pojištění, upravuje výši sociálního příspěvku, definuje základní pojmy z oblasti sociálního pojištění, vymezuje nositele sociálního pojištění.

When the spinning stops : actuaries and the pensions crunch

Až se kroužení zastaví : pojistní matematici a problémy s penzemi

The Economist, January 28th 2006, vol. 378, no. 8462, p. 67-69

Pojistným matematikům na obou stranách Atlantiku se v případě podnikových penzí nepodařilo splnit svůj hlavní úkol: předpovědět budoucí závazky penzijních fondů a odhadnout, kolik aktiv bude třeba k jejich splnění. Nejvíce se to projevilo v Británii, kde se také pojistní matematici nyní snaží ukázat kolegům v USA a kontinentální Evropě, jak napravit chyby. V článku se hovoří o nové škole pojistné matematiky a o hlavních bodech nového myšlení v této oblasti. Cestou ke snížení rizikovosti fondů je "investování řízené závazky" (Liability Driven Investing - LDI). K problematice viz i článek na s. 13-14 pod názvem Time for a reality check: company pensions. Graf, diagr. Rubrika: Special report [Ec]

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

David Hale

Bernanke's challenge is to break the housing boom

Výzvou pro Bernanku je skoncovat s růstem cen bydlení

Financial Times, 26.1.2006, no. 35981, p. 13

Ceny domů se v USA za posledních 5 let zvýšily o více než 60 %. Článek přináší řadu údajů o cenách bydlení v USA a také o změně úrokových sazeb v jiných vyspělých zemích, které rovněž zažívají konjunkturu bytového trhu. Zatím není jasné, nakolik bude muset nový předseda americké Fed Bernanke přitvrdit v úrokové politice, aby se trh nemovitostí zklidnil.

Eugen Oehm

Jak dál v nemovitostních fondech

Kapitál, únor 2006, č. 2, s. 26-28

Současná úprava speciálního fondu nemovitostí v ustanovení zákona o kolektivním investování (§ 53). Úskalí dnešní úpravy, očekávané změny, další možnosti rozvoje kolektivního investování na realitním trhu, zdaňování tuzemských nemovitostních fondů.

Daniela Grabmüllerová

Podpora bydlení v roce 2005

Stavební právo - Bulletin, 2005, č. 4, s. 11-17

Jednotlivé formy přímé státní finanční podpory v oblasti bydlení v roce 2005 (programy financované ze státního rozpočtu prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj, podpory financované ze Státního fondu rozvoje bydlení).

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Susan Kriete-Dodds

Beschäftigte der öffentlichen Arbeitgeber am 30. Juni 2004

Zaměstnanci veřejnoprávních zaměstnavatelů k 30. červnu 2004

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 12, S. 1297-1308

Příspěvek představuje výsledky statistik zaměstnanců veřejnoprávních zaměstnavatelů v Německu (federace, spolkových zemí, obcí a svazu obcí) k 30. červnu 2004. Celkový počet těchto zaměstnanců k uvedenému datu činil 5,8 mil. osob, což je v porovnání s předchozím rokem o 113 000 méně. Sleduje se dále věková struktura zaměstnanců, výše jejich výdělků, podíl žen aj. 6 tab., 6 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Erwerbstätigkeit

Dividing the pie

Dělení koláče

The Economist, February 4th 2006, vol. 378, no. 8463, p. 66

Hledání příčin nesouladu mezi růstem produktivity a mezd v USA. Dvě studie na toto téma (viz). Rubrika: Economics focus [Ec]

Helena Čornejová

Minimální mzda a minimální mzdové tarify v roce 2006

Sondy, 2006, roč. 16, č. 3, s. 5

Minimální mzda (MM), minimální mzdové tarify (MMT). MM v případě kratší pracovní doby, doplatek MM. Hodnoty MMT pro rok 2006 v Kč/hod. a Kč/měsíc. 3 tab. Rubrika: Sondy - trh a my

Holger Alich

Mit einem Schecksystem will Paris Arbeitsplätze im Haushalt schaffen

Francouzská vláda chce pomocí šekového systému vytvořit pracovní místa v oblasti domácností

Handelsblatt, 15.2.2006, Nr. 33, S. 6

Plán zavedení Cesu ve Francii (Cheque emploi-service universel), který by usnadnil přijetí práce jako např. zahradník, pečovatel o nemocné či děti v soukromých domácnostech. Vláda očekává, že nový instrument by mohl vytvořit cca 500 000 pracovních míst ročně; šeky na služby by si soukromé osoby mohly zakoupit v bankách, resp. pojišťovnách a jednoduše by jimi poskytnuté služby zaplatily, maximální částka by neměla převýšit 12 000 EUR ročně a bylo by možné odepsat ji z daní. Druhou variantou je možnost uplatnění šeku jako součást mzdy, pak by si zaměstnavatelé mohli odpočítat až 25 % daňových nákladů. Zaměstnanec by částku na šeku nezdaňoval vůbec. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Time to tear down the EU's eastern barriers**Je načase strhnout bariéry EU směrem na východ**

Financial Times, 6.2.2006, no. 35990, p. 12

Příspěvek čerpá ze zprávy evropského komisaře pro zaměstnanost Vladimíra Špidly, která se zabývá otázkou volného přístupu pracovníků z nových členských zemí EU na trhy práce v rámci celé Unie, a zdůrazňuje ekonomické výhody, které bude odstranění bariér mít. K problematice mobility pracovních sil v Evropě viz i články v čas. The Economist ze dne 11.2.2006 pod názvem Freedom fried: European economies na s. 11-12 a When east meets west: Europe's labour mobility na s. 27-28.

Právo

Robert Neruda

Judikatura Nejvyššího správního soudu: veřejné zakázky a ochrana hospodářské soutěže

Soudní rozhledy, 2006, roč. 12, č. 1, s. 1-6

Příspěvek se zabývá několika významnými rozhodnutími NSS ve dvou oblastech, které spolu materiálně a institucionálně souvisejí - v dohledu nad zadáváním veřejných zakázek a v ochraně hospodářské soutěže. Přezkum rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v oblasti veřejných zakázek (přezkum posouzení a hodnocení nabídek orgánem dohledu, oprava zjevné početní chyby v nabídce). Přezkum rozhodnutí Úřadu v oblasti antitrustu (jednání ve vzájemné shodě, zneužití dominantního postavení v oblasti mobilní telefonie - případ Eurotel, případ RadioMobil).

Vladimír Zoufalý

K otázce odpovědnosti v oblasti finančních investic

Bulletin advokacie, 2006, č. 1, s. 11-20

Obsáhlé pojednání o finančním investování a zejména o odpovědnosti všech subjektů, které jsou nositeli povinnosti řádné a odborné péče o svěřený majetek, a to v oblasti soukromoprávní i veřejnoprávní. Advokát a jeho odpovědnost za finanční investice klienta, příčiny ztrát z finančních investic (malverzace), odpovědnost členů statutárních a dozorčích orgánů správce majetku, působnost a odpovědnost veřejnoprávního dozoru (úloha České národní banky, Komise pro cenné papíry, depozitářů, auditorů a znalců, odpovědnost státu za jednání ČNB a KCP).

Jan Kozák

Konkurs v aktuálních otázkách

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 1, s. 4-15

K průběhu konkursního řízení. Úpadek jako základní předpoklad pro prohlášení konkursu, úpadek jako insolvence a úpadek jako předlužení, usnesení o prohlášení konkursu (obligatorní a fakultativní náležitosti usnesení o prohlášení konkursu, poučovací povinnost soudu, doručení a zveřejnění usnesení o prohlášení konkursu), výběr správce konkursní podstaty, seznam správců konkursní podstaty, postup při výběru správce konkursní podstaty.

Jana Navrátilová

Korupce z mezinárodněprávní perspektivy

Právní fórum, 2006, roč. 3, č. 1, s. 22-24

K otázce, zda je právní úprava postihu korupce v českém trestním zákoně v souladu se závaznými mezinárodními dokumenty o korupci. Úmluva proti podplácení, Trestněprávní úmluva proti korupci.

Ivan Vanko

Nový Trestný zákon - tři nové hospodářské trestné činy

Trend, 2006, č. 3, s. 46-47

Změny v Trestním zákonu a Trestním řádu SR. Trestný čin: podvodného úpadku, úvěrového podvodu, zneužívání informace v obchodním styku, nevyplacené mzdy a odstupného. Nové skutkové podstaty

trestného činu: kapitálový podvod, falšování a pozměňování identifikačních údajů motorového vozidla, porušování zákazu konkurence.

Petr Taranda

Odpovědnost správce konkurzní podstaty za způsobenou škodu

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 2, s. 27-30

K otázce, zda lze nárok na náhradu škody vzniklou v souvislosti s nesprávným výkonem funkce konkurzního správce nárokovat podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně notářského řádu, nebo podle příslušných ustanovení občanského zákoníku. Situace po vydání vykonatelného nálezu Ústavního soudu, který byl publikován pod č. 403/2002 Sb. Odpovědnost správce konkurzní podstaty z hlediska daňových předpisů (zákona o správě daní a poplatků). Rubrika: Právo

Veronika Lopourová

Současná úprava postihu korupčního jednání v trestním zákoně a návrhy de lege ferenda

Právník, 2006, roč. 145, č. 1, s. 64-75

Text je zaměřen na antikorupční normy obsažené v trestním zákoně a zabývá se skutkovou podstatou těchto trestných činů: přijímání úplatku, podplácení, nepřímého podplácení, nekalé soutěže a pletich. K porovnání struktury jednotlivých trestných činů je využito teoretického modelu korupčního jednání (Rose-Ackerman). - Angl. res.

Reena SenGupta

Trouble at home for overseas bribes

Potíže doma za úplatky v zámoří

Financial Times, 2.2.2006, no. 35987, p. 9

K otázce uplácení zaměstnanců nadnárodních společností v zahraničních pobočkách, především z pohledu USA a Británie. Legislativa, nesnadnost zjišťování a dokazování korupce. Postupy extradice. Jak minimalizovat rizika trestního řízení.

Dana Ondřejová

Vybrané otázky prolínání práva koncernového a práva soutěžního v problematice ovládací smlouvy

Právní fórum, 2006, roč. 3, č. 1, s. 25-31

K platnosti a účinnosti ovládací smlouvy podle obchodního zákoníku a podle zákona na ochranu hospodářské soutěže. Definice pojmů (ovládací smlouva, koncern), motivy vedoucí k vytvoření podnikatelských seskupení, úloha Úřadu na ochranu hospodářské soutěže, důsledky nepovolení spojení Úřadem aj.

Alexander J. Bělohávek

Způsoby řešení sporů v souvislosti s ochranou mezinárodních investic

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 2, s. 55-60

Mezinárodní investice a investiční spory, tzv. dohody o vzájemné podpoře a ochraně investic, modely řešení investičních sporů (např. rozhodnutí sporu Mezinárodním střediskem pro řešení sporů z investic - ICSID, řešení sporu rozhodčím soudem "ad hoc" apod.). Podrobněji o Mezinárodním středisku pro řešení sporů z investic (ICSID).

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Judikatura Evropského soudního dvora, 2006, roč. 3, č. 1

Základní svobody vnitřního trhu : volný pohyb kapitálu : právní úprava volného pohybu kapitálu a plateb, pojem pohybu kapitálu a plateb a podmínky jeho možného omezení : trestní řízení proti Lucas Emilio Sanz de Lera, Raimundo Díaz Jiménez a Figen Kapanoglu

rozsudek ESD z 14.12.1995 spojené věci C-163/94, C-165/94 a C-250/94

Základní svobody vnitřního trhu : volný pohyb kapitálu : právní úprava volného pohybu kapitálu a plateb, pojem pohybu kapitálu a plateb a podmínky jeho možného omezení : X AB a Y AB v. Riksskatteverket

rozsudek ESD z 18.11.1999 C-200/98

Základní svobody vnitřního trhu : volný pohyb kapitálu : právní úprava volného pohybu kapitálu a plateb, pojem pohybu kapitálu a plateb a podmínky jeho možného omezení : D. v. Inspecteur van de Belastingdienst/Particulieren/Ondernemingen buitenland te Heerlen

rozsudek ESD z 5.7.2005 C-376/03

Základní svobody vnitřního trhu : volný pohyb kapitálu : právní úprava volného pohybu kapitálu a plateb, pojem pohybu kapitálu a plateb a podmínky jeho možného omezení : Ewald Burtscher v. Josef Stauderer

rozsudek ESD z 1.12.2005 C-213/04

Sociální politika : ochrana bezpečnosti a zdraví pracovníků při práci : úprava pracovní doby v právu Společenství : Sindicato de Médicos de Asistencia Pública (Simap) v. Conselleria de Sanidad y Consumo de la Generalidad Valenciana

rozsudek ESD z 3.10.2000 C-303/98

Sociální politika : ochrana bezpečnosti a zdraví pracovníků při práci : úprava pracovní doby v právu Společenství : Landeshauptstadt v. Norbert Jaeger

rozsudek ESD z 9.9.2003 C-151/02

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 4

Aktivní žalobní legitimace regionální vlády proti rozhodnutí, které jí není adresováno : čl. 211, 230, 249 SES : žaloba na zrušení rozhodnutí Komise ze dne 11.12.2002 týkajícího se zrušení podpory čerpané z Evropského fondu pro regionální rozvoj a vymáhání zálohy vyplacené Komisí : Sicílie v. Komise

rozsudek Soudu prvního stupně z 18.10.2005 T-60/03

Trestněprávní revue, 2006, roč. 5, č. 2

K pravomoci stanovit trestní sankce na ochranu životního prostředí : čl. 29, 31, 34 a 47 SEU : žaloba na zrušení rámcového rozhodnutí Rady EU č. 2003/80, o trestněprávní ochraně životního prostředí : Komise ES v. Rada ES

rozsudek ESD z 13.9.2005 C-176/03

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Doris Hoepfner

Änderungen im Internationalen Warenverzeichnis für den Außenhandel (SITC)

Změny v mezinárodním označování zboží pro zahraniční obchod (SITC)

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 12, S. 1257-1260

Statistická komise OSN rozhodla na svém zasedání v březnu 2004 o čtvrté revizi mezinárodní klasifikace zboží pro zahraniční obchod (SITC - Standard International Trade Classification). Důvodem jsou rozsáhlé změny harmonizovaného systému značení a kódování zboží (HS), se kterým je SITC úzce propojen. Uvedený příspěvek informuje o připravovaných změnách v SITC, které mají vstoupit v platnost k 1.1.2007. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Klassifikationen

Peter Roemer, Astrid Stroh, Susanne Lorenz

Entwicklung von Erzeugerpreisindizes für Dienstleistungen

Tvorba indexu výrobních cen pro služby

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 12, S. 1248-1256

Příspěvek se zabývá statistikami výrobních cen v oblasti služeb, přičemž vychází z nařízení EU o konjunkturálních statistikách z června 2005 a z rostoucího významu služeb v hospodářství. Seznamuje s důvody a cíli tvorby nového indexu výrobních cen pro oblast služeb a s jeho zákonnými podklady. Dále představuje pilotní projekty pro tento index v oblasti právního a daňového poradenství a auditu. Pozornost věnuje i obecné problematice nástrojů cenové statistiky. 3 tab., 3 přehledy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Preise

A numbers racket : GDP growth

Triky s čísly : růst HDP

The Economist, February 18th 2006, vol. 378, no. 8465, p. 64

K rozdílům v evropské a americké statistice - zatímco první odhady růstu HDP v eurozóně jsou později revidovány směrem vzhůru, v USA je tomu přesně naopak. Diag. Rubrika: Finance and economics

Účetnictví

Norbert Herzig, Lars Jensen-Nissen, Simone Koch

Bilanzierung von Emissionsberechtigungen gem. Treibhausgas-Emissionshandelsgesetz (TEHG) nach Handels- und Steuerbilanzrecht

Účtování emisních povolenek podle zákona o obchodu s povolenkami na emisi skleníkových plynů (TEHG) na základě právní úpravy obchodních a daňových bilancí

Finanz-Rundschau, 5. Februar 2006, Jg. 88, Nr. 3, S. 109-121

Autoři upozorňují, že účtování emisních povolenek podle zákona o jejich obchodování není dosud s konečnou platností přesně vymezeno, i když existuje přípis Spolkového ministerstva financí v tomto směru. Z tohoto důvodu autoři podávají podrobný výklad základních i dílčích otázek a ukazují hospodářský význam bilanční problematiky těchto povolenek ve specifických situacích různých podniků. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Wolf-Dieter Hoffmann, Norbert Lüdenbach

Die Bilanzierung von Treibhausgas-Emissionsrechten im Rechtsvergleich

Porovnání práva účtování emisních povolenek

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 2, S. 57-62

Systém redukce emisních zplodin zavedený v EU od roku 2005 konfrontuje rozhodující národní a mezinárodní standardy účetnictví s problémem bilančního znázornění; příspěvek popisuje předložené

návrhy účtování systematicky a porovnává právo (standarty) a přiklání se k návrhu Spolkového ministerstva financí (současně kriticky hodnotí koncept Institutu auditorů). Zákonná úprava v Německu; systém cap and trade, znázornění povolenek v roční závěrce. Aktuální právní vývoj. Tab. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Vladimír Hruška

IAS/IFRS - požadavky na zveřejňování. (6), IAS 21 - Dopady změn směnných kurzů cizích měn, IAS 24 - Zveřejňování spřízněných stran

Účetnictví, 2006, č. 1, s. 22-25

IAS 21 a IAS 24 z hlediska požadavků na zveřejňování.

A matter of oversight : the PCAOB

Věc dohledu : PCAOB

The Economist, February 18th 2006, vol. 378, no. 8465, p. 62-63

Na americký úřad pro regulaci účetnictví Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) byla podána žaloba pro údajnou neústavnost. Jedná se o to, zda PCAOB ve skutečnosti je či není federální agenturou (Kongres přitom ustanovil tento úřad jako neziskovou soukromou korporaci, která "není agenturou nebo zařízením americké vlády"). Jestliže dá soud žalobcům za pravdu, téměř jistě se dá očekávat i revize Sarbanesova-Oxleyova zákona. Rubrika: Finance and economics

Hans-Ulrich Wilsing, Kay-Uwe Neumann

Die Neuregelung der aktienrechtlichen Sonderprüfungen nach dem Inkrafttreten des UMAG

Nová úprava zvláštní prověrky podle akciového práva po nabytí platnosti zákona k podnikové integritě a modernizaci odpůrčího práva

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 1, S. 31-35

Německým zákonem k podnikové integritě a modernizaci odpůrčího práva (platí od 1.11.2005) dochází i k zásadní změně v auditorských prověrkách. Příspěvek shrnuje změny v této oblasti (všeobecná auditorská a zvláštní auditorská prověrka dle §§ 142, 258 a 315 Akciového zákona). Formální předpoklady žádosti o soudní ustanovení auditora, menšinové kvórum. Nové informační a zveřejňovací povinnosti v případě zvláštní auditorské prověrky. - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

Libor Vašek, Zdeněk Kavřík

Novinky a aktuální procesy v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví. [5. část]

Účetnictví, 2006, č. 1, s. 90-94

Nová účetní pravidla s účinností od 1.1.2006 (IFRS 6, IFRIC 4, 5 a 6). Novelizovaná pravidla s účinností od 1.1.2006 (např. IFRS 1, IAS 19 a 39). Nová pravidla s účinností od data pozdějšího než 1. leden 2006, ale s možností dobrovolné aplikace již pro účetní období 2006. Podrobněji o novelách IAS 39, přijatých v dubnu a v červnu 2005, a účinných od 1. ledna 2006. Doplněno případovou studií.

Ticks and crosses : America's auditors

Výsledky testu : američtí auditoři

The Economist, January 28th 2006, vol. 378, no. 8462, p. 74-75

Na základě Sarbanesova-Oxleyova zákona vznikla v USA instituce zvaná Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) pro kontrolu auditorů. Dosud byla kontrola provedena u 174 auditorů a u poloviny z nich byly zjištěny nedostatky v jejich práci. Ani audity "Velké čtyřky" nebyly bez kazu. Výsledky šetření nevrhají dobré světlo na odvětví, které se stále ještě snaží napravit si pověst po skandálech s Enronem a jinými firmami.

D. Fockenbrock

Zwei Prüfer dominieren den Markt : Big Four machen sich breit

Na trhu jsou dominantní dva auditoři : Velká čtyřka se rozmáhá

Handelsblatt, 23.1.2006, Nr. 16, S. 1, 15

Auditorské prostředí v Německu, koncentrace výkonu auditorské činnosti u PwC, KPMG, Ernst & Young, Deloitte & Touche (80 procent koncernů Dax je testováno KPMG a PwC). Počet mandátů předních auditorských firem. K otázce faktické nezávislosti auditora. Chybovost předních auditorských firem. 2 grafy. K tématu i další příspěvky na s. 15. Rubrika: Unternehmen und Märkte

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 3/2006

Společnost s ručením omezeným – daně a účetnictví. IFRS 5 – Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončované činnosti.

Účetní TIP

č. 6/2006

Novela ZDP – společné zdanění příjmů manželů. Postřehy z daňové a účetní praxe – vzájemné zápočty pohledávek a závazků. ČÚS č. 004 – Rezervy.

Veřejná správa

Josef Vedral

Právní úprava postavení územních samosprávných celků : (k ideovým zdrojům právní úpravy územní samosprávy v České republice)

Právník, 2006, roč. 145, č. 1, s. 1-46

Základní typy uspořádání územní (samo)správy, vymezení pojmu samospráva (v historické perspektivě). Vývoj územní samosprávy na našem území (1848-1918, 1918-1939, 1990-1993). Ústavní základy územní samosprávy v Ústavě ČR. Územní samospráva v judikatuře Ústavního soudu. Evropská charta místní samosprávy. - Angl. res.

Miloš Matula

Systémový problém územní veřejné správy

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 6, s. 24-25

Reforma veřejné správy ČR; systémové problémy související s pojetím decentralizace a dekoncentrace, přechodné formy mezi decentralizací a dekoncentrací (v oblasti přenesené a samostatné působnosti). Absence povinných úkolů samosprávy v českém zákonodárství. Rubrika: Konzultace

Dietrich Creutzburg

Verhärtete Fronten im öffentlichen Dienst

Zatvrzelý odpor ve veřejných službách

Handelsblatt, 16.2.2006, Nr. 34, S. 4

Dopad úsporných opatření německé vlády na platy a délku pracovní doby zaměstnanců veřejných služeb a úředníků. Rubrika: Wirtschaft und Politik [HB]

Karel Vodička

Veřejné zakázky - svět sám pro sebe i pod sebe

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 4, s. 28-30

Povinnosti evidence majetku v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek na úrovni územních samospráv, resp. obcí. Ke specifickému druhu "skrytých, poloveřejných zakázek". Legislativa k možnostem nabytí majetku, majetkové bloky (ISTROFIN), inventarizace majetku, klasifikace a číselníky třídění majetku (již harmonizované s EU), povinné dokumenty majetkového archivu obce. Procesní poznámky ke smluvním vztahům a smlouvám na veřejné zakázky. 2 tab.

Veřejné finance. Rozpočet

Mst. Afanas'jev, I. Krivogov

Bjudgetnaja reforma v Rossii: pervyje itogi i vozmožnyje perspektivy

Rozpočtová reforma v Rusku: první výsledky a možné perspektivy

Voprosy ekonomiki, 2005, no. 11, s. 57-69

Schválením koncepce reformy rozpočtového procesu v květnu 2004 začala v Rusku reforma, jejímž cílem je místo řízení výdajů zavést řízení výkonů. V článku jsou analyzovány různé aspekty zavádění výkonového rozpočtování do ruské praxe a jsou zmíněny problémové body první etapy reformem, jako financování a řízení federálních cílených programů sociálního a hospodářského rozvoje, hodnocení a kontrola efektivnosti rozpočtových výdajů aj. Tab. Odkazy, vysvětl. - Angl. res.

Bernhard Grossmann, Doris Prammer

Ein disaggregierter Ansatz zur Analyse öffentlicher Finanzen in Österreich

Dekomponovaná metodologie analýzy veřejných financí v Rakousku

Geldpolitik & Wirtschaft, 2005, Nr. 4, S. 67-83

Příspěvek se zaměřuje na zjišťování konjunkturálně podmíněných výkyvů ve vývoji veřejných příjmů a výdajů v Rakousku. Věnuje se zejména metodologii odhadu cyklicky očištěného deficitu s cílem zjistit tu složku veřejných rozpočtů, která je na průběhu ekonomického cyklu závislá. Rozbor zahrnuje rakouská rozpočtová data z období 2000-2004. 4 tab., 1 graf. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Analysen

Olga Matějčková

Finance územních samospráv

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 7, s. 24-25

Fiskální vazby mezi státem a územní samosprávou; stav v ČR. Financování územní samosprávy v Nizozemsku (Dohoda o podobě vnitřních administrativních vztahů mezi státem a územními samosprávami), dohled nad plněním Dohody. Rubrika: Téma [VS]

Rolf Peffekoven

Mehr Glaubwürdigkeit für die Finanzpolitik

Více věrohodnosti pro finanční politiku

Auszüge aus Presseartikeln, 18. Januar 2006, Nr. 3, S. 13

Autor upozorňuje na snahu nového spolkového ministra financí Peera Steinbrücka o větší transparentnost a reálnost fiskální politiky v Německu. Ukazuje, že formální přístup k požadavku vyrovnaného státního rozpočtu vedl k příliš optimistickému odhadu příjmů a výdajů a k následné ztrátě důvěryhodnosti rozpočtové politiky. - Přetištěno z Süddeutsche Zeitung, München, ze 17. ledna 2006.

Bernhard Grossmann, Eva Hauth, Silvia Pop
Nationale ausgabenseitige Budgetregeln in Europa
Národní pravidla pro rozpočtové výdaje v Evropě
Geldpolitik & Wirtschaft, 2005, Nr. 4, S. 91-99

Příspěvek informuje o workshopu pořádaném v kooperaci Výborem pro státní dluh a Rakouskou národní bankou (Fiscal spending rules - Nationale ausgabenseitige Budgetregeln in Europa) v září 2005. Jednání se zaměřilo na dva problémové okruhy. Jednak zda mohou národní fiskální pravidla, která jsou v souladu s rámcem fiskální politiky EU, podporovat dlouhodobě udržitelnou fiskální politiku v Evropě. Druhý okruh se týkal aspektů utváření fiskálních pravidel pro omezování veřejných výdajů. - Něm. res. Rubrika: Veranstaltungen der OeNB

Mojmir Mrak

Slovenia: European Union related medium term public finance challenges
Slovinsko: střednědobé úkoly veřejných financí související se vstupem do Evropské unie
Ekonomický časopis, 2005, roč. 53, č. 8, s. 767-781

Příspěvek představuje střednědobé úkoly fiskální politiky po vstupu Slovinska do Evropské unie. Nejprve se zabývá metodologickými otázkami souvisejícími s dopady vstupu do EU na celkovou rovnováhu státního rozpočtu a na strukturu jeho výdajů. Dále rozebírá fiskální dopady přistoupení Slovinska do EU v rozdílných časových obdobích: v letech 2004-2006 a očekávané dopady v letech 2007-2013. 5 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit.

S. A. Anisimov

Social'no-ekonomičeskije aspekty bjudžetnoj politiki
Sociální a ekonomické aspekty rozpočtové politiky

Finansy, 2005, no. 11, s. 23-26

Změny v rozpočtové politice Ruska v posledních 15 letech - vznik mimorozpočtových fondů, mimorozpočtová činnost rozpočtových organizací, zavedení jednotné sociální daně. Problémy rozpočtové politiky spojené s daňovým systémem, srovnání s USA. Účelové programy jako prostředek zvyšování efektivnosti rozpočtové politiky.

Eduard Komárek

Vztah státního rozpočtu na rok 2006 k rozpočtům územních samosprávných celků

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 7, s. 10-12, 21-22

Vazby samosprávných celků na státní rozpočet roku 2006; členění dotací. Dotace (příspěvky) pro obce a hl. m. Prahu. Specifika hospodaření krajů a obcí v roce 2006. Zákon č. 543/2005 Sb. Tab. Rubrika: Konzultace

Zdravotnictví

Siegfried Hofmann, Anna Slegers

Arzneien geraten unter Preisdruck

Léky v cenovém tlaku

Handelsblatt, 17./18./19.2.2006, Nr. 35, S. 14

V souvislosti s připravovaným zákonem ke zlepšení hospodaření v zásobování léky v Německu (měl by platit od 1.4.2006) se budou výrobci léků muset připravit na citelné snížení cen. Budou se muset smířit např. s cenami o 10 procent nižšími - tato úprava se týká generik, na něž do budoucna nebudou smět poskytovat rabaty. Rubrika: Unternehmen und Märkte

Desperate measures : America's health-care crisis

Zoufalá opatření : krize amerického zdravotnictví

The Economist, January 28th 2006, vol. 378, no. 8462, p. 26-28

Stav amerického systému zdravotnictví a náklady na něj; jeho přednosti a nedostatky; Medicaid, Medicare; pacienti jako spotřebitelé; zda má reformní program prezidenta Bushe šanci na úspěch.

K problematice viz i článek na s. 12 pod názvem America's headache: health care. Graf, diagr.
Rubrika: Special report [Ec]

Ivan Ryšavý

Nemocnice jako akciová společnost? Vedení kraje si na ní zakládá

Moderní obec, 2006, roč. 12, č. 2, s. 6-7

K hospodaření Nemocnice České Budějovice, která už dva roky funguje jako akciová společnost. Dosahovaný zisk, mzdový režim, právní pojistka ve veřejně neobchodovatelných akciích (jediným akcionářem je Jihočeský kraj). Tab. Rubrika: Kauza

Miroslav Zámečník

Za Rathem do Maďarska. Nebo do Indie?

Hospodářské noviny, 31.1.2006, roč. 50, č. 22, s. 9

Obsáhlý materiál věnovaný současné reformě zdravotnictví v ČR. V úvodu stručně o zdravotně-pojistných modelech Švýcarska, Německa a Rakouska, které by nám - podle názoru ministra Ratha - měly být vzorem. Dále o propagovaném modelu jediné pojišťovny, o fungování krizového managementu, o prosazované podobě veřejnoprávních nemocnic, o přebytku nemocničních lůžek a dalších problémech. V závěru uveden příklad úspěšné indické Apollo Hospitals. 1 graf.

Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Seznam platných právních předpisů, resortních předpisů, metodických pokynů, návodů a sdělení platných v resortu životního prostředí ke dni 1. ledna 2006

Věstník Ministerstva životního prostředí, 2006, roč. 16, částka 1, s. 1-37

Přehled platných právních předpisů v členění podle složek, spadajících do kompetence Ministerstva životního prostředí, a předpisů souvisejících (předpisy vyhlášené nebo registrované ve Sbírce zákonů, případně v Úředním listu, resortní předpisy uveřejněné v různých věstnících, metodické pokyny, návody a sdělení).

Scheherazade Daneshkhu and Fiona Harvey

Will it cost the earth? How economists are pricing the ravages of climate change

Bude to stát fůru peněz? Jak ekonomové oceňují ničivé účinky změny klimatu

Financial Times, 3.2.2006, no. 35988, p. 11

K hrozbě znečišťování životního prostředí a nesnadnosti ocenit světové klima a budoucí katastrofy z globálního oteplování. Nejistoty, s nimiž musí pracovat environmentální ekonomie. Prosazování myšlenky "přírodního kapitálu" ze strany OSN. Nástroje ekologické politiky. Graf, diagr.

Evropská agentura životního prostředí

Životní prostředí v Evropě - stav a výhledy 2005 : (výťah ze zprávy)

Zpravodaj Ministerstva životního prostředí, 2006, roč. 16, č. 1, střed. příl. (s. 4-8)

Bilance opatření na zlepšení životního prostředí v Evropě, rostoucí urbanizace a opouštění půdy, změna klimatu, neúspěšné snahy o snižování poptávky po energii, úspěchy ve snižování znečištění vzduchu, prevence znečištění, čerpání přírodních zdrojů, politika EU v oblasti životního prostředí apod. K tématu viz i další příspěvky střed. příl. - Webové odkazy.

Životní úroveň

Iveta Pauhofová, Michal Páleník

Dôchodková situácia a formovanie spotrebiteľských zvyklostí obyvateľstva Slovenska

Ekonomický časopis, 2005, roč. 53, č. 10, s. 972-990

Hospodářský vývoj v kontextu s příjmy a výdaji obyvательства v SR. Peněžní příjmy a výdaje obyvательства, spotřebitelské zvyklosti. 6 tab., 4 grafy. - Angl. abstrakt - 10 lit.

Kristina Kott

Einnahmen und Ausgaben privater Haushalte : Jahresergebnisse der Einkommens- und Verbrauchsstichprobe 2003

Příjmy a výdaje domácností : výsledky namátkového šetření příjmů a spotřeby za rok 2003

Wirtschaft und Statistik, 2005, Nr. 12, S. 1309-1323

Příspěvek představuje výsledky namátkového šetření příjmů a výdajů 53 432 domácností v Německu za rok 2003, a to jednak v souhrnném pohledu, jednak podle různých sociálních a demografických ukazatelů. Jde o údaje o výši, struktuře a užití příjmů a o údaje o spotřebním chování obyvательства. Zjištěné údaje tvoří podklad pro zprávu spolkové vlády o rozsahu chudoby a bohatství v Německu. 13 tab., 10 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Wirtschaftsrechnungen

Ostatní

Zuzana Horníková

Bez finančných prostriedkov to nejde

Trend, 2006, č. 4, samost. příl. s. 13-15

Financování vysokých škol v SR. Rubrika: Trend speciál : Vysoké školy, 18 s.

David Weissbrodt

Corporate human rights responsibilities

Odpovědnost podniků za lidská práva

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2005, Jg. 6, Heft 3, S. 279-297

Autor se zabývá odpovědností podniků za lidská práva a zkoumá důvody, proč bychom měli usilovat o soulad mezi lidskými právy a podnikovými aktivitami. Na příkladu vybraných historických i současných situací dokládá důležitost standardů pro lidská práva v podnicích. Zvažuje možnosti vytvoření takovýchto závazných norem pro podniky na základě norem vypracovaných Organizací spojených národů, zejména Organizací pro lidská práva při OSN. Pozn. - Problematice lidských práv a hospodářské a podnikové etiky jsou věnovány i další příspěvky tohoto monotematického čísla. - Angl. a něm. res. - Lit. - Na uvedený příspěvek kriticky reaguje koreferát Klause M. Leisingera Are "human rights" the "business of business"? (Jsou lidská práva záležitostí světa obchodu?), s. 298-303. Rubrika: Themenschwerpunkt : Human rights and business

Robert Stojanov

Jak dál s plněním Rozvojových cílů tisíciletí : boj s globální chudobou

Mezinárodní politika, 2005, roč. 29, č. 12, s. 4-7

K hodnocení pětiletého plnění tzv. Rozvojových cílů tisíciletí (Millenium Development Goals). Autor cituje závěry z různých zpráv (např. Sachsova týmu s názvem Investice do rozvoje nebo expertů Světové banky a MMF s názvem Zpráva o globálním monitoringu za rok 2005. Rozvojové cíle tisíciletí od shody k činům). Spory o rychlost kroků ke zlepšení současné situace v rozvojových zemích, dosažitelnost Rozvojových cílů tisíciletí. K tématu viz i další příspěvky uvef. v tomto čísle čas., např. Hledání kompromisu v boji proti chudobě : na okraj Světového summitu OSN 2005, Vymýcení chudoby - cíl rozvojové pomoci apod. - Lit.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Werner Mußler

Das deutsche EU-Defizitverfahren wird zur unendlichen Geschichte

Řízení EU proti Německu v důsledku nedodržování pravidel rozpočtového schodku se stává dlouhodobou záležitostí

Auszüge aus Presseartikeln, 15. Februar 2006, Nr. 8, S. 11-12.

Po reformě Paktu stability a růstu Evropské unie v březnu 2005 byli obháje i kritici tohoto postupu zajedno pouze v jednom: další aplikace Paktu v praxi se stane komplikovanější a méně průhlednou, protože nová pravidla dovolují širší interpretaci. Zatímco jedni chválili přechod od „mechanické“ interpretace maastrichtských kritérií k politicky a ekonomicky „rozumnému“ výkladu, druzí se obávali, že Pakt stability se bude přizpůsobovat politickým potřebám a stane se bezzubým. Jeden vysoký bruselský úředník se tehdy vyjádřil, že Evropská komise bude při posuzování národní finanční politiky muset zohlednit mnoho nových faktorů, takže celkové zhodnocení jednotlivého případu bude komplikovanější.

Zdá se, že tato slova správně předvídala budoucí vývoj. Je stále ještě nejasné, jakým způsobem osvědčí nově zreformovaný Pakt stability a růstu svoji účinnost v první zkoušce – v pokračování deficitního řízení proti Německu. Posuzovaná fakta dovolují na základě nové úpravy různé politické interpretace. Lze uvažovat o několika variantách dalšího postupu. Verze, předložená časopisem Spiegel, totiž že Brusel může správní řízení zastavit, je přitom nejméně pravděpodobná.

Vývoj celého řízení směřuje v současné době kamsi do ztracena. Jednoduchý výklad se uplatňuje jen u těch údajů, které kárný proces odůvodňují: od roku 2002 překračuje německý státní rozpočet průběžně maastrichtská kritéria pro rozpočtový schodek ve výši maximálně tři procent HDP. To svědčí o tom, že vlastní cíl Paktu stability a růstu – totiž přimět rozpočtového hříšníka k nápravě – se nedaří plnit. Před třemi roky bylo řízení zahájeno poté, co tehdejší ministr financí Hans Eichel nesplnil svůj slib, který dal rok předtím, totiž že nedojde k dalšímu porušení maastrichtských kritérií. „Zavedení“ řízení neznamenal konec konců nic víc, než jen zjištění, že „nadměrný deficit“ existuje a že by měl být během určitého časového období uveden do pořádku. Od té doby se sice mnoho v této věci namluvilo, ale praktický efekt se nedostavil. Německo nedodržuje pravidla konsolidace, aniž by to pro něj mělo nějaké důsledky. Je pravda, že tehdejší komisař EU pro ekonomické a měnové záležitosti Pedro Solbes v listopadu 2003 usiloval o postih a navrhoval, aby bylo zpřísněno řízení proti Německu a Francii, což by mělo za následek důkladnější kontrolu německé rozpočtové politiky a vytvořilo prostor pro další sankce. Evropští ministři financí se zdráhali dát souhlas těmto návrhům a uvěřili ujišťování provinilců, že i bez zostřeného řízení se jim podaří návrat zpět k řádnému plnění rozpočtových pravidel. Vůbec nepřekvapuje, že se jim to nepodařilo.

Politický konflikt mezi Berlínem a Bruslem neprestal existovat, nicméně dospěl do klidového stadia. Na jedné straně byl zbaven ostří díky reformě Paktu stability a růstu, na druhé straně nástupce komisaře Solbese – Joaquín Almunia – dbá na to, aby spolkovou vládu v Německu příliš nerozzlobil. V roce 2004 nechal řízení celý rok bez povšimnutí, i když se brzy ukázalo, že i v tomto roce bude Německo pokračovat ve své linii a rozpočet opět překročí maastrichtská kritéria povoleného deficitu. V prosinci 2004 dal celou věc k ledu s odůvodněním, že v roce 2005 se pravděpodobně německý deficit opět dostane pod tři procenta HDP. Když se v létě loňského roku ukázalo, že z toho zase nic nebude, nemohl komisař jinak a ohlásil zostření postupu, včetně uvedení příslušných termínů pro rozhodnutí. Tyto termíny byly mezitím všechny posunuty.

Důvodem je především nejasnost v tom, jak byl vlastně deficit v loňském roce vysoký. Sice to určitě bylo nad stanovenou hranicí tří procent, to ale v dobách reformovaného Paktu stability a růstu není rozhodující. Nejprve – na základě původně předpovídané výše zadlužení 3,9 % - musel Almunia v souladu s ustanoveními EU zareagovat a přitvrdit. Když ale na podzim tento krok ohlašoval, dal zároveň Německu naději, že tříprocentní hranici bude muset splnit teprve v roce 2007 - i toto je možné po uskutečnění reformy Paktu.

Politicky je tato možnost pro obě strany atraktivní. Potvrdí-li se, že německý deficit v roce 2005 dopadl lépe, než se očekávalo, stane se všechno složitější. Podle předběžných výsledků Spolkového statistického úřadu činil deficit v roce 2005 „jen“ 3,5 %. To otevírá další možnost volby: pokračování řízení na původním stupni, nikoli na zpřísněném. Tím by byla německá kancléřka ušetřena ostudy, totiž že Německo by se dostalo na stejný stupeň deficitního řízení jako Řecko.

Podle reformovaného Paktu není zostřené řízení nutné, pokud nadměrný deficit lze zdůvodnit tím, že růst ve sledovaném období nesplnil předběžná očekávání. Podle pravidla Evropské komise způsobuje růst nižší o jeden procentní bod vyšší deficit o půl procentního bodu. Vzhledem k tomu, že na podzim 2004 předpovídal Brusel pro Německo růst ve výši 1,7 %, zatímco skutečný růst činil pouze 0,8 %, ukazuje se toto pravidlo jako nosné, zvláště pokud výsledný deficit bude nakonec ještě o něco nižší a skončí na 3,3 %. Tato varianta má pro Steinbrücka ovšem jeden háček: pokud by došlo k opakování původního řízení, muselo by Německo bez zdráhání už v roce 2006 splnit tříprocentní deficitní hranici. To ovšem je v rozporu s úmysly současného ministra financí Steinbrücka i s obsahem koaliční smlouvy. Tady se předpokládá, že teprve v roce 2007 se dostane Německo pod tříprocentní hranici schodku veřejných rozpočtů.

Ještě komplikovanější bude posouzení německé finanční politiky podle nové úpravy Paktu stability a růstu. Může se totiž, důsledně vzato, stát pro Německo nevýhodnou. Uvádí, že země s nadměrným deficitem jsou povinny tento deficit – konjunkturálně očištěný - snižovat o 0,5 % ročně. To by znamenalo, že Německo by na každý pád bylo nuceno dostat deficit pod tři procenta a nemělo by žádnou další variantu řešení. Konjunktura, která je v roce 2006 příznivá, nepřipouští žádné další výmluvy.

Také Steinbrück zná toto ustanovení, nemá v úmyslu ho ale striktně plnit. Sice poukazuje na to, že nové zadlužení v tomto roce nesmí být vyšší než v roce 2005 – snížení deficitní kvóty o půl procentního bodu ale v rozhovoru pro tisk de facto vyloučil. Pokud ale – jak lze vyrozumět z předběžného německého rozpočtového plánu – by měla kvóta pro rok 2007 poklesnout na 2,5 %, bylo by to pro dvouleté období pokles o jeden celý procentní bod. Uvedené ustanovení by sice nebylo splněno úplně do písmene, nicméně ve „střednědobém“ pohledu by splněno bylo. V Bruselu nyní přemýšlejí, zda by „dvouleté řešení“ nebylo možné smířit s pravidly Paktu – ovšem za podmínky, že řízení (alespoň formálně) bude zpřísněno. Němečtí diplomaté parafrázuji opět v Bruselu staré heslo Hanse Eichela, že Pakt nesmí být vykládán „mechanicky“. Je nyní třeba vyčkat na přesná data Spolkového statistického úřadu. A poté? Jednoznačný návod postupu Komise z čísel nezíská – v tomto směru nabízí Pakt příliš mnoho výkladů. S rychlým rozhodnutím Bruselu nelze počítat dříve než v létě. Řízení se – opětovně – dostává na dlouhou trať.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Rolf Ackermann
Naive Hoffnung
Naivní naděje

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 10, S. 60

Bez reformy půjde Evropská měnová unie vstříc těžkým časům

Pódiové diskuse o makroekonomických otázkách nebývají nijak vzrušující, nedávno během Světového ekonomického fóra však tomu bylo jinak. Nouriel Roubini, který je profesorem ekonomie na renomované Newyorské univerzitě, právě zdůvodňoval svoji tezi, proč současná hospodářská situace v Itálii stále více připomíná Argentinu, než se tato země propadla do historicky největší státní insolvence. Takové srovnání bylo však zřejmě až příliš pro jednoho z účastníků na pódiu: pro italského ministra hospodářství G. Tremontiho. Ten vztekle skočil Roubinimu do řeči a nahlas požádal ekonoma narozeného v Istanbulu, aby se „vrátil do Turecka“.

Tremontiho reakce nesvědčí jen o jižanském temperamentu, ale ukazuje také, jak velmi rostoucí pnutí v EMU cuchá politikům nervy. Od roku 1999, kdy byla EMU zpečetěna ukotvením směnných kurzů, trpí především jihoevropské členské státy EU tím, že už nemohou devalvacemi měny vyrovnávat ekonomické rozdíly vůči ostatním zemím. Nyní se postupně ukazuje, jak velké problémy jsou s tím spojené. Ekonomové jako je Roubini mají proto důvod ptát se, jak dlouho to ještě bude fungovat – a právem varují, že by se měnová unie mohla jednoho dne rozpadnout, pokud bude pnutí narůstat.

Pokud evropské země ještě měly vlastní měnu, sloužily změny směnných kurzů jako nárazník: slabší hospodářský vývoj země zákonitě vedl k devalvaci národní měny, čímž se zlepšovala cenová konkurenceschopnost domácích podniků. Právě Itálie je příkladem takové politiky – italská lira patřila k těm měnám, které musely nejčastěji devalvovat vůči německé marce. Od zavedení eura takový tlumič neexistuje – a aby se podniky ubránily rostoucí konkurenci z Asie a východní Evropy, musejí své náklady zvládat samy.

To se však nepodařilo ve všech zemích eurolandu: zatímco jednicové mzdové náklady v Německu a v nepatrné míře i ve Francii v posledních letech poklesly, ve Španělsku a Itálii výrazně vzrostly. Podobně to vypadá i v Portugalsku a Řecku. Pod tlakem velkého růstu mezd zde spotřebitelské ceny stouply výrazněji než v průměru EU. Důsledek: jihoevropské země se staly méně konkurenceschopnými, zhoršila se jejich pozice v zahraničním obchodě. Deficit výkonové bilance Španělska a Řecka se dostal přes hranici 7 procent HDP, v Portugalsku to bylo téměř 10 procent. Směnný kurz však nemůže přispívat ke snížení této nerovnováhy, protože jihoevropské země mají společnou měnu se zeměmi s přebytkem (Německo). V tom je rozdíl oproti USA, kde by devalvace dolaru jednoho dne mohla napomoci snížení deficitu výkonové bilance ve výši více než šesti procent HDP. Nebezpečí je velké proto, že jižní Evropa se dostala do dlouhodobé krize se slabým růstem, rostoucí nezaměstnaností a explodujícími státními dluhy. Itálie a Portugalsko už léta patří mezi poslední v pořadí – co se týká hospodářského růstu v eurolandu.

Však i Španělsku, považovanému dlouho za příklad úspěchu v EU, nyní hrozí propad. Zatím ještě jeho problémy retušoval boom na trhu nemovitostí, ale až bublina tohoto trhu praskne, projeví se naplno slabina exportu.

Co s tím? Jedinou možností jihoevropských zemí je mzdovou zdrženlivostí a nepatrným růstem cen ovlivnit ve svůj prospěch reálný směnný kurz očištěný o inflační rozdíly. To však je možné uskutečnit pouze reformami, které přinesou větší flexibilitu a dynamiku trhu práce i trhu zboží.

Nyní se mstí, že tyto předpoklady pro fungování měnové unie nebyly vytvořeny už předem. Místo toho spočívá euro na mlhavé naději, že ekonomický tlak uvnitř EMU automaticky vyvolá nezbytné reformy. Výše zmíněná příhoda z Davosu ukazuje, jak naivní taková naděje byla – a rozzuřený ministr hospodářství rozhodně není dobrým znamením.

(Autor je odborníkem na konjunkturu.)

Dieter Fockenbrock

„Außer Spesen nichts gewesen“

„Mimo nákladů nepřináší nic“

Handelsblatt, 14.3.2006, Nr. 52, S. 16

Zpřísněná regulace bilancování a podnikové kontroly, která byla v posledních letech zavedena pro podniky v USA a v Evropě, se ukazuje jako drahá a vlastně téměř neúčinná. Jednotlivé podniky za ni sice vydávají až 50 mil. dolarů, pochybují však o jejím prospěchu jak pro interní účetnictví, tak pro externí investory. Dokazují to dvě aktuální odborné studie. Autorem první z nich je Alexander Bassen, profesor na univerzitě v Hamburku; v centru kritiky stojí zákon Sarbanes-Oxley (SOX), který je důsledkem účetních skandálů v USA a způsobuje mimořádně vysoké náklady.

Důvodem ke stížnosti jsou ale i další předpisy: přechod na účetní standard IFRS vnímají mnohé podniky v Evropě jako zátěž. Předmětem další kritiky je zavedení přísnějších pravidel pro podnikovou kontrolu (Corporate Governance) v řadě zemí; průzkumu financovaného společností SAP se zúčastnilo 61 koncernů, 53 % z nich bylo evropských.

Bassen považuje hodnocení manažerů za pozoruhodné: je pravda, že 80 procent z nich konstatuje zvýšení pozornosti v otázce dodržování zákona (*Compliance*) ve své firmě a 60 procent si myslí, že se zvýšila transparentnost - ale jen 40 procent se domnívá, že změnou předpisů skutečně došlo při realizaci obchodní činnosti v podniku ke zlepšení (60 procent tedy popírá vyšší efektivitu). Bassen to vysvětluje tím, že ve většině podniků se jen málo optimalizovalo – „a v těchto podnicích se pak soustředují čistě jen na otázku nákladů“.

V případě zákona SOX jde o přinucení firem, aby detailně protokolovaly veškeré obchodní procesy a tím je umožnily kontrolovat, a také zde figuruje i osobní zodpovědnost manažerů, aby se zabránilo bankrotům jako v případě Enron.

Z nových předpisů profitují auditoři, poradci a softwarové firmy a především auditorské firmy nyní prožívají opravdový boom založený na realizaci předpisů SOX.

Ze studie vyplývá, že polovina dotazovaných podniků vyčíslila náklady spojené s *Compliance* v rozmezí 1-10 milionů dolarů, 30 procent firem uvádí více než 10 milionů – za realizaci, poradenství a kontrolu. Podle šetření M. Glauma, profesora na univerzitě v Giesenu, dotazované podniky přišla jenom změna požadovaného interního systému kontroly finančních operací dle oddílu 404 zákona SOX v průměru na více než 7 milionů eur, tj. více než 8 milionů dolarů. Glaum analyzoval 15 německých společností akreditovaných v USA: „tisíce jednotlivých kontrol a testů považují podniky za obrovskou byrokracii – protože podle SOX by tyto podniky nyní musely zajistit detailní protokoly o veškerých operacích od fáze objednávky přes výrobu až po inkaso a tak umožnit kdykoli jejich kontrolu“.

Stejně jako Bassen, tak i tento ekonom ve studii uvádí, že podniky projevíly značné pochybnosti, zda „skutečně dojde k faktickému zlepšení ve finančním výkaznictví“, i když se většina manažerů domnívá, že přísnější požadavky „jsou vhodným prostředkem k upevnění důvěry investorů na kapitálových trzích“.

Podle názoru A. Bassena ukazuje SOX jasně důsledky státních zásahů do podnikové kontroly. V Evropě a v Německu by proto měli regulátoři přesně ověřit, které z amerických předpisů skutečně znamenají přínos pro investory a mohly by být převzaty.

Přísné standardy

USA stanovují pravidla: 18 německých akciových společností je akreditováno v USA. Především významné firmy indexu Dax jako je Allianz, Daimler-Chrysler či Siemens využívají americkou burzu k zajištění kapitálu. Americké úřady dozoru jim určují pravidla bilancování a kontroly podniku.

SOX předčí vše – schválení zákona SOX v USA bylo reakcí na účetní skandály – ten má zabezpečit finanční výkazy společností kótovaných na burze proti podvodům. SOX obsahuje velké množství předpisů k dokumentaci a kontrole údajů, „usnadňuje“ zodpovědnost manažerů.

Protože došlo k enormnímu nárůstu nákladů spojených se vstupem na burzu, snaží se nyní mnohé z podniků o ústup – což zatím ztroskotává na značných překážkách.

Norbert Häring, Torsten Riecke

Von Influenza und Inflation

O chřipce a inflaci

Handelblatt, 23.2.2006, Nr. 39, S. 27

Tak jako se neustále mění virus chřipky, stejně tak se mění i ona a neztrácí na své nebezpečnosti. Vždycky, když už centrální banky uvěří, že inflaci zvládnou, objeví se nová varianta. Stejně jako farmakologický výzkum v případě chřipkového viru, tak i centrální banky neustále soutěží s původcem zdražení, aby objevily nový prostředek proti nové mutaci.

Starý virus obecné inflace spotřebitelských cen velké centrální banky už zvládnou, ale v případě nového nebezpečí, kterým je inflace cen nemovitostí, nemají ještě vyzkoušené účinné a neškodné prostředky. Už v případě diagnózy to mívají centrální banky velmi těžké – vždyť mezi nimi ani nepanuje shoda v tom, zda se při prudce rostoucích cenách nemovitostí vůbec jedná o nemoc ve smyslu měnové politiky.

Původce mutuje

Ekonomové jako je J. Fells (Investment Morgan Stanley), Thomas Mayer (Deutsche Bank), Thorsten Polleit (Barclays Capital) nebo Daniel Gros (Center for European Policy Studies) obviňují centrální banky ze spoluviny na šíření nového viru, který zdánlivě odolává běžným možnostem léčby – a domnívají se, že pokud se centrální banky na delší dobu uchýlí k volnější peněžní politice, pak se už nadbytečná likvidita *někde* postará o nemírné zvýšení cen. V současné době je tím *někde* trh nemovitostí; a podle teze se zde vytváří bublina způsobená centrální bankou, která dříve nebo později praskne a způsobí obrovské škody příslušné ekonomice.

Existují však i ekonomové, kteří v této tezi spatřují jen paniku vyvolávanou příznivci monetarismu dle hesla: „když se ukáže, že zvětšené množství peněz nevede k vyšší inflaci, tak prostě inflaci nadefinujeme znovu“.

Pro centrální banky je obtížné zodpovědět otázku, zda se mají prohlásit za kompetentní v případě těchto inflačních mutací. Bank of England sice na otázku oficiálně odpovídá záporně, ale ke konci posledního cyklu snižování úroku vyvolala silný dojem, že vývoj cen nemovitostí její rozhodnutí o hlavním úroku značně ovlivňuje. Když skončil růst cen nemovitostí, promptně přerušila zvyšování úroků.

ECB je v této otázce také rozpolcená – v komuniké vysvětluje zvýšení úroku v prosinci v souvislosti s prudkým nárůstem cen nemovitostí. Prezident ECB J.-C. Trichet v Evropském parlamentu odpověděl na otázku k cenám nemovitostí: „Nejdůležitější zodpovědností, kterou teď neseme, je zabránit dalšímu nafukování bubliny“. Téhož dne však prezident Bundesbanky a člen Rady ECB A. Weber prohlásil, že sice existují náznaky přehřátí, ale že by se centrální banky měly zdržet reakce a požadoval, aby banky účastníky trhu ve fázi přehřátí pouze varovaly před nerozváženými aktivitami. Podle jeho názoru není vhodné zvyšování hlavního úroku „po dávkách“ tak, jak se ordinuje pacientovi – účinně potlačit infekci. Zdá se, že má shodný názor jako šéf Fed B. Bernanke, který jednou takový postup přirovnal k operaci mozku pomocí perličky.

Také v USA se v centrální bance stále více debatuje o cenách domů, které z roku na rok rostou ve dvouciferné míře. Podle ankety Investmentbank Lehman Brothers provedené mezi 700 investory je tento boom v nemovitostech největším rizikem pro světovou ekonomiku. Bernanke sice před Kongresem konstatoval, že „nyní je mírné oslabení aktivit na trhu nemovitostí pravděpodobnější než výrazný propad“, ale oznámil, že Fed bude nyní trhu nemovitostí věnovat zvláštní pozornost. To je znamením nového pohledu u toho, kdo zatím konjunkturální rizika bubliny v amerických nemovitostech spíše bagatelizoval a neměl valné mínění o tom, že centrální banka tlumí spekulaci horečku.

Odstrašující vedlejší účinky

Již existují první náznaky, že horečka na trhu s domy pomalu ustupuje. Nyní zazní obávaná otázka, zda ceny nemovitostí dosáhly tak vysoké úrovně jako tomu bylo v Austrálii nebo Velké Británii nebo zde hrozí po vysokém nárůstu stejně hluboký pokles.

Zvláště ukončení cenové haussy na vysoké úrovni by mohlo podle názoru J. Hatziuse (Investment Goldman Sachs) v příštím roce snížit růst o 1,5 procenta a tento ekonom očekává, že Fed sníží hlavní úrokovou sazbu o celý procentní bod.

Pokud by k tomu došlo, následoval by Bernanke svého předchůdce. A. Greenspan koncem 90. let nečinně přihlížel, jak se na burze rozpíná obrovská spekulativní bublina. Poté co praskla, snížil Fed razantně úrokové sazby, aby zamezil škodám v ekonomice. Pro kritiky je to „Greenspanův put“ – jakási pozvánka pro investory, kteří vyženou ceny do výše v důvěře, že Fed už to nějak urovná, pokud by po přehřátí hrozily velké ztráty.

Zdá se, že v souladu s většinou svých kolegů to Bernanke považuje za správné. Už v roce 1999 došel k závěru, že centrální banka může způsobit větší škody, když reaguje na cenové výkyvy u akcií nebo nemovitostí: „Za prvé nedokážeme spekulativní bubliny spolehlivě rozpoznat a za druhé nejsou prostředky peněžní politiky dostatečně jemné na to, aby bublinám předcházely“. A také je dost sporné, zda zvýšení hlavní úrokové sazby o půl procentního bodu dokáže zchladit spekulativní horečku. Naproti tomu opravdu výrazné zvýšení úrokové sazby by mohlo ekonomice přivodit veliké škody, argumentuje Bernanke a odvolává se na krizi 20. let minulého století.

Jinými slovy: šéf celosvětově nejmocnější ozdravné instituce se zdráhá povolit použití hlavní úrokové sazby coby prostředku proti přehřátí cen nemovitostí, protože má nebezpečné vedlejší účinky.

Zpracovala M. Beránková